№ 105. A° 1861.

DONDERDAG 2 MEI.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, № 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent. voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL,

behelzende

het verslag der zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag 1 Mei; het voorloopig verslag der Tweede Kamer omtrent het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1861, *enz.*

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 29 April.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De buitenlandsche aangelegenheden worden op dit oogenblik door onze Ministers en wetgevers een weinig veronachtzaamd. Het budget van den heer Gladstone is hiervan de oorzaak. Dit is de grootste questie die in de laatste dagen de aandacht van ons Kabinet en van de aanvoerders der oppositie bijna geheel in beslag neemt. Vooral de laatsten wijden zich uitsluitend aan dit onderwerp, waarop hunne eenige hoop tot de omverwerping van het Palmerston-Kabinet thans gevestigd is. De aanvoerder der Tories, lord Derby, hield zaturdag ll. eene vergadering ten zijnen huize, waaraan de heer Disraeli en de voornaamste aanvoerders der oppositie deel namen. Het plan tot den aanval werd bij die gelegenheid in eenige opzigten gewijzigd, doch er werd bepaald besloten de kracht hunner partij tegen die hunner vijanden, de liberalen, te beproeven; zij wenden voor alleen de heeren Gladstone en Milner Gibson uit het Kabinet te willen verdrijven en beweren dat zij geenszins den val van het geheele Kabinet beoogen. Dit voorwendsel is evenwel niets anders dan eene tastbare huichelarij, daar zij zeer wel overtuigd zijn dat lord Palmerston niet zou kunnen dulden een zijner collega's te zien vernederen, zonder in die vernedering te deelen. Ons tegenwoordig Gouvernement behoeft evenwel de oppositie niet te vreezen. Eene nederlaag in het Lagerhuis zou, wel is waar, eene tijdelijke crisis te weeg brengen, doch de Tories de teugels van het bewind niet in handen doen krijgen. Eene algemeene verkiezing in ons Land zou ongetwijfeld het Palmerston-Kabinet zelfs meer kracht geven dan het nu heeft en aan de Tories bewijzen hoe weinig weerklank hunne staatkunde bij onze Natie vindt. Ons Volk wil geen Ministerie dat de Oostenrijksche staatkunde huldigt en hoogst waarschijnlijk een oorlog met Frankrijk gunstig gezind is en tracht uit te lokken. Onze Ministers evenwel trachten eene nederlaag te voorkomen, niet zoozeer omdat zij beducht zijn hun gezag te verliezen, maar omdat zij overtuigd zijn dat eene ontbinding van het Parlement talrijke onaangenaamheden zou opleveren, die vooral in dit tijdstip niet welkom zijn. Lord Palmerston tracht derhalve eene politieke agitatie te voorkomen, die de behartiging van onze buitenlandsche belangen zou kunnen belemmeren.

Men betreurt hier algemeen de ongelukkige wending die de zaken in Amerika hebben genomen. De oorlogs-proclamatie van President Lincoln neemt natuurlijk alle hoop weg op eene vredelievende vereffening. Onze Regering wordt intusschen ten sterkste aangespoord zich als scheidsregter tusschen de vijandige partijen aan te bieden en door hare tusschenkomst te beproeven den vrede te herstellen. De Regering zou voorzeker niets verliezen door die wenken op te volgen en hare raadgeving, zoo al niet door de Amerikanen opgevolgd, dan toch met dankbaarheid ontvangen en ernstig overwogen worden.

De Fransche bezetting in Syrië, zoo warm door uw Parijschen correspondent in uwe Courant van heden verdedigd, wordt door ons Gouvernement voorzeker niet ten onregte gelaakt en tegengewerkt. Engeland heeft, dunkt mij, door zijne edelmoedige en milde bijdragen voor de ongelukkigen in Syrië genoegzaam bewezen dat het, gelijk Frankrijk niet alleen, maar gelijk alle andere Europesche Mogendheden, sympathie gevoelde voor onze lijdende medemenschen. De Fransche bezetting evenwel heeft, gelijk uw correspondent teregt opmerkt, in plaats van vrede en rust te herstellen, de hartstogten verbitterd en verdere wraakoefeningen voorbereid. Het zou verkeerd zijn te onderstellen dat de verlenging der bezetting betere resultaten zou opleveren. De Franschen zijn geheel en al ongeschikt om in vriendelijke aanraking met de Mohammedanen te komen. Het Katholicismus wordt door hen, die al de ceremonien aan deze godsdienst verbonden niet kunnen dulden, veracht en verfoeid. Welken invloed kunnen derhalve de vereerders van die godsdienst op de volgelingen van den Koran uitoefenen? Het verschil tusschen het Katholicismus en Islamismus is reeds meer dan voldoende om haat en vijandschap aan te wakkeren. Frankrijk's aanwezigheid aldaar is dus nutteloos. Engeland doorgrondt de ware bedoelingen van Frankrijk in Syrië. Onze Staatslieden zijn niet blind voor het gevaar waarmede Napoleon onzen invloed in het Oosten bedreigt. Welk ander oogmerk heeft de Keizer der Franschen dan, door vasten grond in Turkije te verkrijgen, bij de eerste gunstige gelegenheid de beste onze betrekkingen met Bombay, Madras, Calcutta enz. te bedreigen en bij het minste voorwendsel van eene vredebreuk een vreeselijk wapen te vinden, dat ons doodelijk zou kunnen worden? Frankrijk, het is duidelijk genoeg, tracht Syrië van het Ottomannische Rijk los te rukken en in zijn bezit te krijgen, om zijn gezag aldaar te vestigen en onder het voorwendsel van de Christenen van het Mohamedaansche juk te willen verlossen, die Christenen rond zich te scharen en zijn invloed dus voortdurend en zeker te doen werken. Het is dus in het belang van Engeland, dat onze Staatslieden die heerschzuchtige plannen van Napoleon trachten te verijdelen en dus handelende bewijzen zij tevens aan geheel Europa, met uitzondering van Rusland, zeer belangrijke diensten. Bezit het Turksche Rijk de magt niet om rust en vrede in Syrië te bewaren, dan moet die provincie aan een anderen Staat worden afgestaan. Zoolang het evenwel een integrerend deel van het Turksche Rijk uitmaakt is het schandelijk en ongehoord de inwoners aan de willekeur van een vreemd leger te onderwerpen.

De markies d'Azeglio is zaturdag avond plotseling naar Turijn vertrokken, uithoofde van de gevaarlijke ziekte die het leven zijner moeder bedreigt.

— Het Hof keerde laatstleden zaturdag van Osborne naar deze hoofdstad terug en nam gisteren deel aan de godsdienstoefening in de kapel van het paleis van Buckingham.

— Bij den eersten minister Palmerston werd zaturdag een Kabinetsraad gehouden.

— De bijdragen voor het ondersteuningsfonds ten behoeve van Indië bij den Lord Maire dezer hoofdstad ingekomen bedroegen laatstleden zaturdag avond reeds £ 69,609, van welke som, op verschillende tijden, bereids £ 65,000 naar het tooneel des jammers is verzonden.

— Zondag morgen ten half één ure brak in Milnerstreet, Chelsea, een hevige brand uit in de houtloodsen en werkplaatsen der heeren J. en C. W. Todd, welke gebouwen, die een grooten voorraad timmerhout bevatten, meerendeels door de vlammen verteerd werden, terwijl acht huizen in de aangrenzende Princes street insgelijks geheel werden vernield en zeven andere meer of minder beschadigd.

— De West-Indische berigten, door de Seine te Southampton overgebragt, gaan van Jamaica en Grenada tot 10, van St. Lucia tot 11, van Martinique en Guadeloupe tot 12 en van St. Thomas tot 14 april. De aankomst van Prins Alfred van Engeland op Jamaica, in den morgen van 2 april, had aldaar eene algemeene geestdrift verwekt en aanleiding tot verschillende feestelijkheden gegeven, aan welke de tijding van het overlijden der Hertogin-Weduwe van Kent, Grootmoeder van den Prins, echter plotseling een einde maakte, naardien hij, op het vernemen van dat treurig berigt, zich den 6 april terstond op de Styx inscheepte en naar Port-Royal vertrok, van waar hij vier dagen later de terugreis aan zou nemen.

Op Demerary is besloten 5000 Indische en 3100 Chinesche landverhuizers voor het volgend saizoen aan te vragen. De Sebastopol had 328 Chinesche landverhuizers van Hong Kong aldaar aangebragt, terwijl er slechts 3 onderweg gestorven waren.

Uit Buenaventura meldt men den 28 maart dat de Liberalen op nieuw in het bezit dier stad waren. Twee dagen te voren waren zij, 500 man sterk, daar binnengerukt, na, op de weigering der aan het strand gelegerde en door de priesters ondersteunde troepen om zich over te geven, de barakken bestormd en door het vuur van hun geschut een twintigtal huizen in de asch gelegd te hebben.

Te Callao wekte in de eerste helft van maart het bij de Regering ingekomen berigt algemeene ontsteltenis dat de generaal Echenique aan boord der gearriveerde stoomboot Bolivia verscholen was, en aan wal wilde komen met het doel om eene nieuwe omwenteling tegen Castilla te verwekken. Zoodra de stoomboot het anker had laten vallen werd zij door sloepen der Peruviaansche oorlogschepen omringd en werden soldaten aan boord geplaatst, die, na twee dagen lang te vergeefs gezocht te hebben, door het omkoopen van een der wachters de schuilplaats van Echenique ontdekten, die toen gegrepen en als Staatsgevangene naar het eiland San Lorenzo vervoerd werd. Een gelukzoeker, White genaamd, werd insgelijks op de stoomboot in hechtenis genomen, als de persoon die vermoed werd Castilla onlangs te hebben willen vermoorden, waartoe hij door Echenique omgekocht zou zijn. Het grijpen van dezen, die nu als een martelaar beschouwd wordt, heeft nogtans de zaak van Castilla, die talrijke vijanden heeft, niet bevoordeeld, en door velen werd zijne stelling als zeer hagchelijk aangemerkt.

LONDEN 30 *april.* — In het Hoogerhuis vroeg Graaf Malmesbury gisteren of de Regering haren invloed had aangewend om het uitbarsten van vijandelijkheden in de Vereenigde Staten voor te komen, dan wel of zij met eenige andere Europesche Mogendheid over hetgene aan de overzijde der Atlantische Zee voorvalt in onderhandeling is, waarop lord Wodehouse antwoordde hoe de Regering, na rijp beraad, het niet wenschelijk geacht had dat Engeland raad aan de Regering der Staten geven zou, naardien het niet waarschijnlijk is dat een zoo groot en onafhankelijk Volk als dat der Noord-Amerikaansche Unie den raad gunstig op zou nemen, dien men het, ongevraagd, ten opzigte zijner binnenlandsche aangelegenheden mogt willen geven. Derhalve had lord Lyons, Engelands vertegenwoordiger te Washington, in last ontvangen geenerlei raad aan de Regering waarbij hij geaccrediteerd is te verleenen, ten ware de meening zijner Regering hem gevraagd mogt worden; tevens is hij gemagtigd bij elke voegzame gelegenheid te verklaren hoe het de opregte wensch zijner Regering is, dat de geschillen die het Noorden en Zuiden van Noord-Amerika verdeelen in der minne bijgelegd zullen worden. De genoemde Onder-secretaris van buitenlandsche zaken zeide voorts dat het Engelsch Kabinet met geene andere Europesche Regering over de Amerikaansche zaken geraadpleegd heeft.

Het Lagerhuis zette gisteren het onderzoek van het finantieel plan des Kanseliers der schatkist voort. Verscheiden sprekers, de meesten van welke slechts herhaalden wat reeds vroeger gezegd was, voerden het woord, terwijl de heer Disraeli, het hoofd der oppositie in dat Huis, verklaarde de vermindering der inkomstenbelasting niet te zullen bestrijden, maar dat, als het voorstel tot handhaving der oorlogsbelasting op de thee en suikers aan de beurt is om bij stemming beslist te worden, de heer Horsfall het Huis zal afvragen of het niet liever de belasting op het papier af wil schaffen. Lord Palmerston erkende dat de weg dien de Oppositie denkt in te slaan een grondwettige is, maar bestreed de meening dat het op de thee gelegd regt eene oorlogsbelasting wezen zou, naardien het additioneel regt van 4 pence per pond, waaraan die naam vroeger gegeven werd, is afgeschaft en het thans geheven regt van 1 shilling 5 pence per pond het laagste is hetwelk ooit van dat artikel is geheven. Vervolgens heeft het Huis het voorstel om de inkomsten-belasting op 9 pence per pond te bepalen goedgekeurd en daarna de verdere behandeling van het finantieel plan tot eene volgende zitting uitgesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS 30 April.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De Moniteur, aan wiens verzekeringen wij immers moeten gelooven, verklaart aldus den toestand van Napels: „Zoo als wij ondersteldden, is er niets waar van de geruchten van aanvallen ter zee en te land, welke men te Napels had verspreid. Alleen is dit waar dat er arrestatiën hebben plaats gehad en dat de rust terugkeert." Zeer naief!

Van den Moniteur gesproken, — zijne mededeeling van eene nota, in het Journal de St. Petersbourg opgenomen, betreffende de gebeurtenissen van Warschau, waarin uitdrukkelijk de handhaving der aan Polen toegezegde hervormingen wordt beloofd, heeft hier zeer de aandacht getrokken. Er valt wel niet meer te twijfelen aan den wensch van Frankrijk naar eene goede verstandhouding met Rusland, en zoo het berigt ongegrond was dat de Groothertog Constantijn naar Parijs zou komen om zich met den Keizer te verstaan, men mag veilig aannemen dat alleen de vrees van eene breuk met Engeland die overkomst heeft doen afspringen.

Het besluit waarbij de Zitting van het Wetgevend Ligchaam voor eene maand verlengd wordt, is gisteren in de Kamer voorgelezen en heden morgen in den Moniteur opgenomen. Daar echter het onderzoek van het budget door de commissie nog niet is ten einde gebragt en er een aantal onderwerpen van lokaal belang valt af te handelen, meent men in de Kamer zelf dat eene tweede verlenging der Zitting tot 20 of 30 junij noodig zal blijken.

De zittingen leverden sints de discussiën over het adres luttel belang op en de heer Picard had reden zich in de vergadering van gisteren, in naam van het publiek, te beklagen over de traagheid der afgevaardigden, die de bijeenkomsten der commissiën verzuimen en over de langzaamheid waarmede deze hunne rapporten opmaken; maar vooral wees hij op een zeer schromelijk misbruik, van nl. het onderzoek van gewigtige questiën, zoo als b. v. die der brevetten van uitvinding, sints drie jaren in behandeling, buitensporig lang te rekken.

De Bey van Tunis heeft een onder de Muzelmansche Vorsten vrij zeldzaam voorbeeld gegeven. Hij heeft eene constitutie afgekondigd, geschoeid op de leest der Fransche constitutie. Ik wil niet zeggen dat hij daarmede het best mogelijke Regeringstelsel vestigt, maar wanneer wij ons régime vergelijken met dat hetwelk van kracht is in de Landen die de Mohammedaansche wet volgen, moeten wij erkennen dat hier een reuzenstap voorwaarts wordt gedaan. Reeds heeft er eene plegtige vergadering plaats gehad, bijgewoond door al de vertegenwoordigers der Christelijke Mogendheden. De Bey heeft, het eerst, gezworen de nieuwe constitutie te zullen eerbiedigen; na hem hebben de vijf hoogstgeplaatste Staatsdienaren en de uléma's denzelfden eed afgelegd. Den volgenden dag heeft de Bey den Oppersten Raad en de regtbanken geïnstalleerd. De geheele bevolking, Muzelmannen, Christenen en Israëlieten te gader, hebben uit eigen beweging deel genomen aan de openbare vermakelijkheden ter dezer gelegenheid.

De Iönische eilanden volharden in het voornemen om zich aan het protectoraat van Engeland te onttrekken en de Times weet geen betere tegemoetkoming aan hunne wenschen te bedenken dan zijn verlangen om het Volk zijn Parlement te ontnemen. Volgens la Patrie heeft de gouverneur Storks volmagt ontvangen om des noods den staat van beleg af te kondigen. Reeds heeft hij eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij verklaart dat, zoo de ongeregeldheden aanhouden, het Land in staat van beleg zou worden verklaard. Even als de Russische troepen te Warschau, kamperen die van Engeland thans in de straten. Volgens eene Weener depêche heeft er te Zante eene botsing plaats gehad tusschen de troepen en de bevolking, waarbij twaalf soldaten en acht burgers gekwetst zouden zijn, zoodat men er uit zou kunnen opmaken dat de Engelschen de overhand niet hebben gehad.

Omtrent Garibaldi niets nieuws, dan dat hij overal ovatiën ontvangt waar hij passeert op zijne terugreis naar Caprera, waar hij het oogenblik van den strijd zal verbeiden. Eene depêche uit Rome meldt het belangrijk feit dat de heer de Cavour werkelijk, ongetwijfeld door den heer de Gramont, aan de Pauselijke Regering de verwijdering heeft gevraagd des Konings van Napels, wiens tegenwoordigheid de pogingen der reactie steunt. De depêche zegt dat de H. Stoel bepaaldelijk heeft geweigerd. Tot nader order geloof ik dat de vraag niet officieel aan den H. Stoel zal gedaan zijn en dat men hem alleen ten aanzien van zijne bedoelingen heeft gepolst, welke men trouwens vooruit kende. Ziehier overigens wat omtrent deze zaak voorkomt in eene correspondentie uit Rome aan den ultramontaanschen Monde: „Men spreekt veel over stappen, welke de ambassadeur de Gramont zou gedaan hebben bij den kardinaal Antonelli, ingevolge het verlangen van den heer de Cavour, om de verwijdering van Z. M. den Koning der Beide Siciliën van het Pauselijk grondgebied te verkrijgen. De Kardinaal zou, na Z. H. te hebben geraadpleegd, geantwoord hebben met eene bepaalde weigering en daarbij zelfs de redenen dier weigering hebben medegedeeld. Die redenen hebben vooreerst betrekking op de dankbaarheid, welke Pius IX gevoelt jegens het doorluchtig vorstenhuis van Napels, dat hem gedurende zijne ballingschap te Gaëta en te Portici heeft ontvangen; vervolgens op de traditie, welke het den Roomschen opperpriesters tot een heiligen pligt maakt om de gastvrijheid aan te bieden aan al de ongelukkige vervolgden, van welken rang en van welk Land ook. Vele verbannen geslachten hebben eene schuilplaats en bescherming gevonden bij den Stedehouder van Jezus Christus en men weet met welke weldaden de Bonapartes in 1815 door Pius VII werden overladen, toen de val van hun Huis hen in 't ongeluk stortte en hen verjoeg uit de Landen, welke zij beheerscht hadden. De Kardinaal heeft op deze herinnering sterk gedrukt. Wij zullen er verder niet over uitwijden.

„Ook is er questie van het weigerend antwoord dat de Fransche Regering zou hebben gegeven aan den heer de Cavour, op het verzoek tot ontruiming van Rome door onze troepen. Volgens hetgeen men hier verzekert, zou dit antwoord eenvoudig gegrond zijn op de noodzakelijkheid voor Frankrijk om Rome te behouden als strategisch punt bij de waarschijnlijke eventualiteit van een oorlog van Piemont met Oostenrijk. Er zou dus geen sprake meer zijn van de veiligheid en onafhankelijkheid des H. Vaders."

Men zegt dat de jeugdige Koningin van Napels hare bevalling te Rome wil afwachten, opdat haar kind op Italiaanschen bodem zou worden geboren.

De Keizer zal a. s. donderdag de revue passeren over de tweede divisie kavalerie, onder het bevel van den generaal Camou.

La Patrie heeft, ondanks de verzekering van l'Indépendance Belge, de nota van den Moniteur betreffende Polen nog niet opgenomen. Daarentegen valt het blad de *sympathie* van den heer Guizot voor den Paus en den H. Stoel aan, in een artikel, getiteld: „De heer Guizot, ultramontaansch Protestant.

„Het is volkomen hetzelfde, zegt la Patrie, alsof mgr. Dupanloup ex-cathedra, het werk van Luther en Calvijn verdedigde."

Morgen, 1 mei, wordt de groote tentoonstelling van kunstwerken in het Nijverheidspaleis van de Champs-Elysées geopend. De toegelaten werken zijn ten getale van ongeveer 4000. Omstreeks 5000 werden afgewezen.

— De Keizer heeft, zegt men, de wijze op welke hij en de Keizerin den tijd der vacantie van de groote Staatsligchamen zullen doorbrengen dus geregeld: het eerste bezoek des Keizers zal aan het kamp van Châlons zijn, waarop dan verschillende reizen naar de departementen, het laatst naar de zuidelijke, volgen zullen. De Keizer zal de werken te Saint Sauveur en Barèges in oogenschouw nemen, Bagnères de Bigorre, Bagnères de Luchon, en daarna de heidestreken van Lammezan bezoeken, waar de maarschalk Niel een vast kamp, aan dat van Châlons gelijk, wil vestigen, waartoe zij eene uitmuntende gelegenheid aanbieden, terwijl de hoogte dier vlakte een overheerlijk uitzigt naar het zuidelijk gebergte en over de vallei van Neste oplevert, wier wateren door middel van een klein kanaal tot in het departement van de Gers zullen worden afgevoerd. Daarna hervindt de Keizer de Keizerin te Biarritz, waar de Koningin van Spanje hun welligt een bezoek komt brengen. Deze voorloopige tijdsverdeeling wordt door velen als een nieuwen waarborg aangemerkt dat, althans in den aanstaanden zomer, geene verstoring van den algemeenen vrede te duchten is.

— Men zegt dat het Fransch-Belgisch handelsverdrag nu eergisteren, ofschoon het zondag was, in het hôtel van buitenlandsche zaken vastgesteld is, na het maken eener schikking ten opzigte van het aanvankelijk door de Fransche onderhandelaars verlangd cijfer ten aanzien der gedistilleerde wateren.

— Volgens le Temps heeft de Porte aan de Mogendheden voorgesteld een duizendtal Franschen te Beyruth te laten, tot na de invoering der door de Europesche commissie vastgestelde hervormingen.

— Na de Italiaansche aangelegenheden, die altijd nog het hoofdonderwerp der politieke gesprekken blijven uitmaken, houdt men zich hier vooral met het gerucht eener landing der Spanjaarden op St. Domingo bezig, het werwaarts door de Spaansche Regering gezonden bezettingskorps niet minder dan 7200 man, met 16 kanonnen voorzien, sterk zou wezen, terwijl eene bijzondere depêche verzekert dat de Fransche en Engelsche Consuls, bij deze in bezit neming, hunne vlaggen gelijktijdig zouden hebben binnen gehaald.

BELGIË.

BRUSSEL 30 *april.* — Het heden namiddag hièr ontvangen Dagblad van Gent gewaagt van eene zeer ernstige rustverstoring die gisteren aldaar plaats greep. Reeds in de vorige week had een aantal werklieden in de fabriek der heeren Parmentier, van Hoegaerde en Co. den arbeid gestaakt en door anderen, die van het platte land ontboden waren, moeten vervangen worden. De poging der fabriekanten om de onwilligen terug te doen keeren, door aan bekwame wevers van beider kunne een weekgeld van 15 francs en hooger te beloven, bleef vruchteloos; de biljetten werden afgescheurd, de vreemde werklieden beleedigd en het gemor over het bedrag van het werkloon duurde voort.

Gisteren nu namen de zaken een meer ernstigen keer. Het zij dat er zondag zamenkomsten gehouden zijn, of dat de misnoegden 's maandags buitengemeen veel gedronken hadden, des namiddags tegen drie ure stroomden zij in menigte naar de Tolhuiswijk, buiten de Saspoort, waar de fabriek van den heer Parmentier gevonden wordt, van een soort van vaandel voorzien, waarop de woorden: „Eendragt maekt magt. De Wevers van Gent," te lezen stonden. Toen de troep den heer Parmentier en een zijner kantoorbedienden ontmoette greep er een schandelijk tooneel plaats. Beide werden op de grofste wijze mishandeld, tot dat wèlgezinde lieden hen ontzetten en bij den heer Casier in veiligheid bragten. Nu ging het tegen de fabriek los, die door agenten van politie bezet was en waar men, uit voorzorg, alles had digt gegrendeld. Maar met onbeschrijfelijke woede verbrijzelde de menigte de deur met behulp van een balk, drong naar binnen en ving een gevecht met de commissarissen en agenten van politie aan, verscheiden van welke ernstige kwetsuren bekwamen. De vrouwen overtroffen, volgens de getuigenis der toeschouwers, de mannen in woestheid, eene van haar ontrukte een politie-agent

zijn sabel en bragt hem daarmede een slag op het hoofd toe, terwijl eene andere aan rustige wevers verweet dat zij te laf waren om hunne broeders in het werk der vernieling bij te staan. Het getal der wederzijds gekwetsten wordt niet opgegeven.

Nadat nu het aantal der politie-agenten versterkt en de burgerwacht op de been gekomen was, de gendarmes en troepen der bezetting ontboden en de naburige herbergen alle gesloten waren, hadden er talrijke arrestatien plaats. Niet minder dan 73 oproermakers werden naar het huis van arrest overgebragt, terwijl men zegt dat de voornaamste belhamels, die zich verborgen gehouden hadden, heden nacht door de politie zijn ontdekt en gegrepen.

Heden morgen heeft ook het werkvolk der fabrieken van de heeren Hooreman-Cambier, Delise en anderen den arbeid gestaakt, en werden de bedreigde fabrieken door de politie en gendarmerie bezet. Zingende vrouwen en meisjes doorkruisen de straten. De burgerwacht heeft voortreffelijke diensten bewezen en moest heden middag op nieuw onder de wapenen komen. De heer burgemeester van Kerchove heeft eene zeer ernstige waarschuwing doen afkondigen, in welke het voorgevallene ten sterkste betreurd wordt, de werklieden vermaand worden aan geene noodlottige opruijingen, die welke hunner reeds hebben medegesleept, het oor te leenen, en allen, in hun eigen belang, tot onthouding van alle zamenscholing en tot hervatting van hunnen arbeid werden aangespoord, opdat de overheid zich niet moge genoodzaakt zien de toevlugt tot de gewapende magt te nemen.

Volgens eene zoo even ontvangen depêche, blijven de wevers den arbeid staken en duchtte men nieuwe troebelen, ten gevolge der weigering van de autoriteiten om een honderdtal in hechtenis genomenen op vrije voeten te stellen. De troepen hielden zich op alles voorbereid.

Per Telegraaf.

WEENEN 30 April.

De opening van den Rijksraad, de constituëring der beide Huizen daarvan, de overgifte van het diploma van october en van het patent van februarij, de verdeeling der door den Keizer uitgevaardigde verordeningen voor de werkzaamheden en de Keizerlijke troonrede, hebben aanstaanden woensdag voormiddag plaats.

De Wiener Zeitung verklaart in hare avond-editie van gisteren ten opzigte der onderhandelingen over de militaire Bonds-constitutie, dat aan Pruissen geene staatkundige eischen gedaan zijn, en met name geen waarborg voor het bezit van Venetië verlangd is geworden. Dat blad betreurt de pogingen om wantrouwen te zaaijen, en zegt hoe de beide Regeringen van het noodwendige eener ware eensgezindheid doordrongen zijn en de goede verstandhouding tusschen haar geen oogenblik met gevaar bedreigd is geweest.

TURIJN 30 April.

Krachtens de aan de heeren Adami en Co. verleende concessie voor de spoorwegen, heeft het huis Bolmida de som van zes millioen francs in de Staatskassen gestort.

Volgens de Nationalités is Garibaldi heden morgen te Genua aangekomen, waar zijne eenige dochter morgen den heer Canzio, hoofdofficier in het Garibaldisch leger, huwt. Verscheiden vrienden van Garibaldi zijn tot bijwoning van dat feest genoodigd. Na den afloop der bruiloft zal de geheele familie zich naar Caprera inschepen.

TURIJN 1 Mei.

Volgens berigt uit Napels van den 30 april heerschte er rust in die stad en in de provinciën.

De Opinione meldt, dat den 28sten ll. te Palermo eene zamenscholing onder den kreet van Leve Garibaldi! door de nationale garde uiteengejaagd is.

TRIEST 30 April.

Eene depêche uit Konstantinopel zegt dat Frankrijk en Engeland het over de grondslagen der reorganisatie van Syrië eens zijn geworden, en men nu over de bijzonderheden der uitvoering onderhandelt.

MARSEILLE 1 Mei.

Volgens berigten uit Beyruth van 22 april, is generaal Beaufort d'Hautpoul, bevelhebber der Fransche expeditie in Syrië, met een korps van 500 man opgerukt, om het zuiden des Lands te doorkruisen. Tevens wordt gemeld, dat in genoemde haven vijf Turksche stoomschepen met troepen aan boord uit Konstantinopel waren aangekomen.

Verder wordt gemeld, dat al de vertegenwoordigers der Europesche Mogendheden een adres hebben onderteekend, waarin zij aandringen op eene definitieve regeling van de schadeloosstelling aan de Syrische Christenen en het nemen van krachtige maatregelen door de Mogendheden tot waarborg der veiligheid in Syrië.

LISSABON 30 April.

Uit Rio-Janeiro wordt gemeld, dat eene verschrikkelijke aardbeving Mendosa in de Argentijnsche Republiek heeft vernield; tusschen de 1000 en 2000 huizen zijn ingestort, en een tal van menschen is omgekomen. De schade wordt op 170 millioen gulden berekend.

MADRID 30 April.

De Keizerin van Oostenrijk is te Cadix gearriveerd en heeft wegens de zaak van St. Domingo hare gelukwenschen aan de Koningin doen toekomen.

LONDEN 1 Mei.

KOFFIJ en THEE met weinig handel. — SUIKER flaauw. — RIJST zonder kooplust. — TARWE in dalende stemming. — OLIEN. Raap- Bruine £ 39 a 40; Patent- £ 42 a 43; Lijn- £ 28.6/. — COCHENILLE. Honduras Zilver middl. fijn 2/7 a 3/1. — TALK in loco 58/6; op Mei/Julij 58/6; Oct /Dec. 55/3, met verkoopers; het artikel verkeerde overigens in eene kalme stemming. — IJZER. Schotsch 48/6. De Dane is van de Kaap de Goede Hoop aangekomen met berigten tot 23 Maart.

LIVERPOOL 1 Mei.

KATOEN. Heden zijn 10,000 b. afgedaan, de markt was zeer vast. De Canadian is van New-York aangekomen met berigten van 20 April, middl. Katoen 13¼ c. en hooger gehouden. — FONDSEN lager, Illinois 55½. — KOERS nominaal en te New-Orleans Katoen mede nominaal.

BERLIJN 1 Mei.

ROGGE: Mei 46¾, Junij/Aug. 48. — RAAPOLIE: Mei 11¼, Junij/Aug. 11⅙.

MADRID 30 April.

Spanje 1¼ pc. 43; dito 3 pc. 49.70.

PARIJS 1 Mei.

Frankrijk 3 pc. 69.20; dito 4½ pc. 95.60. Crediet Mob. 703. Spanje 1¼ pc. —; dito binnenl. 3 pc. —.

LONDEN 1 Mei.

Heden werd geen beurs gehouden.

FRANKFORT 1 Mei.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 42¾; dito Nation. 5 pc. 49¾.

ANTWERPEN 1 Mei.

Oostenr. Metall. 5 pc. 43; dito Nation. 5 pc. 51.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 1 Mei.

Heden heeft alhier ten Raadhuize de opening plaats gehad van de stembiljetten, gisteren ingeleverd voor de herstemming ter benoeming van een lid van den Gemeenteraad.

Van de 966 ingeleverde stembiljetten waren 6 van onwaarde; het getal geldige stemmen beliep alzoo 960, welke dus verdeeld waren tusschen de Heeren

G. Duuring .... 552 stemmen.
Mr. *H. C. Verniers van der Loeff* ... 408 „

Derhalve is de Heer G. DUURING benoemd tot lid van den Gemeenteraad.

Heden had alhier ten Raadhuize de openbare aanbesteding plaats van: 1°, het vernieuwen van eenige kaaimuren in de buitenstad, waarvoor de minste inschrijver was *zonder* bijlevering der fondering de heer J. Göbel, aannemer te Schiedam, voor *f* 6130, en *met* bijlevering der fondering de heer Ary Buyzerd, aannemer te Rotterdam, voor *f* 10,150; — 2°, het vernieuwen van eenige kaaimuren in de binnenstad, waarvoor de laagste inschrijver was de heer J. Göbel voornoemd, voor *f* 15,85 per kub. el; — 3°, het voegen en stoppen van eenige kaaimuren in de buitenstad, waarvoor de minste inschrijver was de heer J. Göbel voornoemd, voor het uitschrappen der voegen en op nieuw voegen van 4000 vierk. el muurwerk voor *f* 0,70 per vierk. el en voor het uitbreken en stoppen van 300 vierk. el voor *f* 5,70 per vierk. el; — 4°, het voegen en stoppen van eenige kaaimuren in de binnenstad, waarvoor de minste inschrijver was de heer J. Göbel voornoemd, voor *f* 1,03 per vierk. el. — en 5°, het vernieuwen van de schoeijing aan de zuidzijde van het Verlaat te Overschie, waarvoor de laagste inschrijver was de heer C. de Bruyn, aannemer te Overschie, voor *f* 740.

De opvoering der bevallige en geliefkoosde opera *Martha* van *Flotow*, die heden avond ten voordeele van het koorpersoneel en ten besluite van de Hoogduitsche operavoorstellingen in den schouwburg plaats had, werd in alle opzigten met den besten uitslag bekroond. Mogt de voorlaatste voorstelling (Mozarts *Figaro*) aan volkomenheid van uitvoering en warmte van ontvangst al iets te wenschen hebben overgelaten, zoowel de uitvoerders als het ook nu weder talrijk opgekomen publiek hebben bij deze afscheids-voorstelling eene schitterende revanche genomen. Als een onafgebroken electrische stroom werkte de geanimeerde stemming van de uitvoerders en publiek op elkander.

Reeds bij het optreden werden aan de dames *Kainz* en *Bertram-Mayer* tal van bouquetten en evenzoo aan de heeren *Grimminger* en *Dalle-Aste*, welke naar wij vernemen bij deze gelegenheid allen hunne belanglooze medewerking verleenden, kransen toegeworpen en aan applaus en terugroeping scheen gedurende de opvoering vaak geen einde te komen. Ook het koorpersoneel werd met warme toejuichingen en terugroeping vereerd. Maar de opgewondenheid klom ten top toen ten slotte der uitvoering, die voortreffelijk was en waaromtrent wij thans in geene bijzonderheden behoeven te treden, het geheele zang- en orchest-personeel een afscheidslied op de melodie van het *Wien Neêrlands bloed* aanhief, wat met het wuiven der hoeden en een oorverdoovend gejuich door het publiek beantwoord werd en waarbij ook de verdienstelijke kapelmeester Skraup ten tooneele moest verschijnen. Na afloop der voorstelling eindelijk werden door het koor nog achtervolgens serenades bij fakkellicht gebragt aan de heeren *Dalle-Aste*, *Grimminger* en *Skraup*. En zoo nam ons publiek en tevens ook wij tijdelijk afscheid van onze opera en roepen bij het uiteengaan van een zoo gelukkig gevormd ensemble, waarvan ieder in meerdere of mindere mate aangename herinneringen achter laten, aan menig talentvol lid van het gezelschap een welgemeend tot weêrziens toe, en wij doen dat in het vertrouwen, dat ook op onze jeugdige kunstinstelling de woorden uit de heden avond opgevoerde opera van toepassing mogen zijn:

Der Lenz ist gekommen, die Rosen erblühn
Es strahlet die Zukunft in freundlichem Grün.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden overgegaan tot het formeren eener nominatie ter vervulling der vacature van een lid in den Hoogen Raad, ontstaan door het overlijden van den heer mr. *W. C. B. Wintgens*. Op die nominatie werden achtereenvolgens geplaatst de heeren mrs. *C. M. Wintgens*, president van het Prov. Geregtshof in Limburg; *A. de Vries*, regter in de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam; *A van der Laan*, griffier der Provinciale Staten van Friesland; *J. H. de Sitter*, regter in de Arrondissements-Regtbank te Groningen, en *J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, vice-president van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam. Het verslag der zitting van de Tweede Kamer van heden is in het bij dit N°. behoorend Bijvoegsel opgenomen.

Men verneemt dat de Tweede Kamer binnen kort tot in junij zal uiteengaan en alsdan in behandeling zullen komen de militiewet en het ontwerp der doorgraving van Holland op zijn smalst en een verbeterde waterweg van Rotterdam naar zee.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is tegen den 22 dezer opgeroepen tot het hervatten harer werkzaamheden.

De door den Commissaris des Konings in Noordbrabant ingezonden berigten omtrent den gezondheidstoestand der verpleegden ten gevolge van den watersnood melden dat die toestand te Boers en te Cuyk niets-te wenschen overlaat, en dat het getal der in het groote ziekenhuis te 's Bosch verpleegden van 1 tot 18 april verminderd is van 75 tot 38. Ook het typheus ziektekarakter neemt af. Te Heusden en Ravesteyn zijn alle verpleegden vertrokken.

Omtrent de zamenstelling van de troepen die te Millingen achtereenvolgens zullen kamperen meldt men nader aan de U. C.:

„Het eerste kamp van half julij tot half aug. zal bestaan uit 2 reg. kavalerie en eene batterij rijdende artillerie, onder het opperbevel van Z. K. H. den Prins van Oranje.

„Het tweede kamp, van half augustus tot half september, zal bestaan uit 12 bataillons infanterie, als: 3 batt. grenadiers en jagers onder bevel van den luit.-kolonel Beekman, van het depôt der grenadiers; 3 batt. van het 2de reg. inf. onder bevel van den kommand. van het reg., luit.-kolonel v. Overstraten. Deze 6 batt. zullen uitmaken de 1ste brigade onder kommando van den kolonel v. Hoey Schilthouwer, komm. van het reg. grenadiers en jagers. Verder 3 batt. van het 7de reg. inf. onder bevel van den luit.-kolonel Ravens van het depôt; 7de reg. inf. en 3 batt. van het 8ste reg. inf. onder bevel van den kol. de Bock, komm. van het 8ste reg. inf. Deze 6 batt. zullen uitmaken de 2de brigade, onder kommando van den kolonel Engelbregt, komm. van het 7de reg. inf. — Voorts zullen het 2de kamp betrekken 2 reg. kaval., 2 batterijen veld- en 1 rijdende batterij, en zal het opperbevel over al deze troepen worden opgedragen aan generaal Duycker."

Heden morgen zijn van Hellevoetsluis vertrokken Zr. Ms. schroefstoomschepen *Berkel*, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. P. van der Velde Erdbrink, en *de Vecht*, komm. luit. ter zee 1ste kl. H. A. Modderman, beide met bestemming naar Batavia.

Bedankt: voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Ee in Friesland door ds. J. W. Felix, pred. te Nieuwe Tonge.

'S GRAVENHAGE 1 *mei*. — Het concert, dingsdag avond door het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers in de zaal van den Koninklijken schouwburg gegeven, ten voordeele van de slagtoffers door de overstroomingen op Java, werd vereerd met de tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, Z. K. H. den Prins van Oranje, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden, Z. D. H. den Hertog Bernhard van Saxen Weimar en Prinses Anna, benevens vele autoriteiten en verder aanzienlijk publiek. Het met roem bekende muziekkorps, onder directie van den talentvollen kapelmeester, den heer F. Dunkler, heeft weder waardiglijk zijn renommé als een der uitmuntendste muziekkorpsen gehandhaafd. De heeren Völlmar, Meischke en Zurhaar hebben als solisten de meeste loftuitingen mogen ontvangen. Onze geliefkoosde zangeres, mevr. Offermans van Hove, bragt hare toehoorders weder in verrukking, zoo ook de heer Dalle Aste met de meesterlijke uitvoering der door hem voorgedragen zangnommers. Beide uitstekende artisten werden onder luid applaus en fanfares herhaaldelijk teruggeroepen. Mevr. Offermans zong daarop nog twee coupletten van het volkslied, die door het geheele publiek staande werden aangehoord. In de pauze behaagde het H. M. de Koningin heeren officieren en commissarissen in hare loge te ontbieden, ten einde Hoogstderzelver hooge tevredenheid over het geheel te betuigen. Men verneemt dat de opbrengst ruim *f* 1800 heeft bedragen.

Onze zeer verdienstelijke stadgenoot, de heer Auguste Faubel, heeft door de uitmuntende piano-begeleiding der verschillende zangnommers zich den meest mogelijken lof verworven.

— Heden ochtend vroegtijdig zijn de drie bataillons van het reg. grenadiers en jagers alhier in garnizoen, het bataillon tot dusverre te Leyden garnizoen houdende te gemoet gemarcheerd, en met hetzelve omstreeks 10 ure hier binnengekomen, zoodat thans het geheele regement grenadiers en jagers alhier verblijf zal houden. De generaal-majoor Wilbrenninck, provinciale kommandant, was aan het hoofd van het regement.

— Gisteren ochtend zijn de miliciens van de ligting van 1861, uit de prov. Zuidholland, in de Koekamp alhier bij de verschillende korpsen ingedeeld, en daarna weder met een jaar verlof naar hunne haardsteden teruggezonden.

— De tentoonstelling voor de algemeene verloting alhier, welke thans gesloten is, werd door 24,972 bezoekers bezocht, waarvan 743 gedurende de beide woensdagen, toen de entree-prijs *f* 1 per persoon was. De opbrengst dezer tentoonstelling was dus *f* 6800. — Het getal uitgegeven loten moet ongeveer 218,000 bedragen.

— Dingsdag middag hebben de weezen uit het Burger-Weeshuis en de kinderen van de Vereeniging van Vincentius de Paulo de tentoonstelling in de Gothische zaal bezocht. Heden ochtend werden de weezen uit het Hervormd Diaconiehuis en uit het R. K. Weeshuis tot bezigtiging toegelaten.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 2 dezer bestaan uit *Lucie de Lammermoor*, grand-opéra; *la Lettre de change*, opéra-comique; *les enfants de Paris*, quatuor sans accompagnement.

HAARLEM 1 *mei*. — Naar men verneemt, heeft de van wege het bestuur dezer stad aangestelde commissie bepaald, dat gedurende den tijd, dat de Algemeene Nationale Tentoonstelling van Nijverheid alhier zal zijn geopend, en alzoo van 24 junij tot 11 augustus, zullen worden gegeven de navolgende feesten: van tijd tot tijd des avonds muziek op de Groote Markt; illuminatie; een Venetiaansch feest op het Sparen; eenige soirées en matinées musicales; orgelconcert; tentoonstelling van binnen- en buitenlandsche bloemen, met toekenning van belangrijke prijzen, welke tentoonstelling zal worden opgeluisterd door muziek-uitvoering en illuminatie; volksfeest; harddraverij, met door de stad Haarlem uit te loven prijs en premie van groote waarde. De muziek-uitvoeringen zullen worden gegeven door de meest beroemde binnen- en buitenlandsche muziekkorpsen. Een en ander zal door een algemeen programma nader worden bekend gemaakt. De feestcommissie is zamengesteld uit de navolgende heeren: mr. C. Fock, president; A Beets, jhr. H. Teding van Berkhout, E. H. Krelage, jhr. H. Quarles van Ufford, C. G. Voorhelm Schneevoogt, A. van Stralen, P. J. Travaglino en mr. H. Enschedé, secretaris.

AMSTERDAM 30 *april*. — Het Prov. Geregtshof (voorzitter mr. J. M. van Maanen) deed heden uitspraak in de zaak van den Lutherschen weesvader uit Zaandam, beschuldigd van verkrachting en aanranding der eerbaarheid, met geweld daadigheid ondernomen, van jonge meisjes, waarover hij opzigt had, van welke een onder de vijftien jaren. Het Hof heeft overeenkomstig het gevoelen van den verdediger, geoordeeld dat het wettig bewijs ten deze niet was geleverd en hem mitsdien te dier zake vrijgesproken. Het Hof heeft wijders aangenomen, dat de feiten, *voor zoo ver die ook door den beschuldigde waren erkend*, daarstelden het misdrijf van feitelijk vergrijp tegen de zeden, gepleegd ten aanzien van meisjes beneden de 21 jaren, door iemand die met het opzigt over hen was belast (art. 334 C. P.) en hem te dier zake veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van 5 jaren. Deze beslissing is in strijd met de laatste jurisprudentie van den Hoogen Raad, op meergenoemd zoo vaak verschillend uitgelegd wetsartikel.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 1 Mei.

OVERLEDEN: H. A. van der Roest, man van M. C. Manger, 48 j. — P. H. Ganderheyden, wedr. van E. Meijer, 55 j. — W. A. Smits, man van M. C. Waardeloo, 56 j. — M. Dumond, jd., 29 j. — W. G. de Vries, d., 3 m. — P. Baljon, man van E. Guttling, 43 j. — A. M. C. den Harder, jd., 2 j. — G. A. Benschop, d., 5 m.

BEVALLEN: P. Slof, geb. Hemmes, d. — L. van Weel, geb. Donker, d. — C. J. G. Dusault, geb. de Goede, d. — A. E. A. Verbruggen, geb. de Visser, z. — H. P. Beck, geb de Jonge, z. — H. C. de Wit, geb. Strakke, d. — M. A. van Balen, geb. Grashoff, z. — J. C. Oosthoek, geb. van Schaik, d. — M. Nagel, geb. van Kleef, d. — J. G. Janssen, geb. Moolenaar, d. — A. G. Smehuyzen, geb. van der Schoot, z. — A. Wijnands, geb. van der Velden, d. — A. J. J. de Vries, geb. Pelt, z. — E. D. J. van Willigen, geb. Sterkman, z. — A. A. S. van Dijk, geb. Werps, d. — A. C. Hansselman, geb. Zwarttouw, d.

GEHUWD: J. C. Mirrer, jm., 26 j., met E. Nieuwenhuis, jd., 35 j. — H. Deerenberg, jm., 33 j., met M. de Man, jd., 32 j. — J. Kruisifix, jm., 25 j., met C. den Hengst, jd., 24 j. — C. Broekhuyzen, jm., 23 j., met H. van Munster, jd., 21 j. — F. Heusdens, jm., 25 j., met J. J. Eygendaal, jd., 24 j. — J. Wiegman, jm., 32 j., met M. van der Kint, jd., 29 j. — E. Prins, jm., 30 j., met H. J. Block, jd., 26 j. — C. Meijer, jm., 26 j., met C. van der Valk, jd., 26 j. — J. van Kesteren, jm., 23 j., met W. S. Herbers, jd., 34 j. — A. Molenaar, jm., 25 j., met M. L. Wingeleski, jd., 26 j. — J. Coelers, jm., 27 j., met M. E. Tiele, jd., 32 j. — B. Pelger, jm., 36 j., met L. Besses, jd., 32 j. — J. B. Tiggeloven, wedr., 35 j., met H. W. Pruys, jd., 34 j. — J. van der Meer, jm., 32 j., met M. B. Jansen, wed. J. van Kruiselberge, 38 j. — N. M. Dobbeleer, wedr., 48 j., met J. H. de Bock, jd., 41 j. — H. Machielse, jm., 27 j., met D. de Hoog, jd., 30 j. — A. Buyser, jm., 22 j., met C. A. P. Bierhuys, jd., 27 j. — C. Hæsius, jm., 25 j., met M. van der Heyden, jd., 28 j. — H. J. van Wijk, jm., 26 j., met J. J. Guttenaar, jd., 24 j. — A. van Veen, jm., 27 j., met G. Tindal, jd., 23 j. — M. J. van Haaster, jm., 24 j., met E. J. Reuser, jd., 29 j. — J. A. van der Post, jm., 31 j., met C. Goverde, jd., 26 j. — C. Vellekoop, jm., 24 j., met M. Pols, jd., 23 j. — D. J. Pols, wedr., 45 j., met J. A. Verhey, wed. M. Overgaauw, 39 j. — F. Hoest, jm., 35 j., met J. A. M. van der Oetelaar, jd., 27 j. — G. van den Bos, jm., 24 j., met M. van der Boud, jd., 26 j. — J. A Schuurmans, wedr., 41 j., met M. Heuvelmans, jd., 32 j. — C. de Heer, jm., 21 j., met L. W. Muyser, jd., 20 j. — P. E. Elsing, jm., 30 j., met C. J. van Vilsteren, jd., 22 j. — H. Jelier, jm., 31 j., met L. Tolenaars, jd., 24 j. — H. Beukers, jm., 27 j., met J. M. W. Buytendijk, jd., 26 j.

Aan het bureau van den Burgerlijken Stand alhier zijn gedurende de maand april ingeschreven, als: overleden 281, geboren 389, gehuwd 71 paren, levenlooze kinderen 23, echtscheidingen geene.

Ouderdom der overledenen:

Beneden het jaar	88	Van 50 tot 55 jaren	11
Van 1 tot 5 jaren	54	„ 55 „ 60 „	10
„ 5 „ 10 „	7	„ 60 „ 65 „	10
„ 10 „ 16 „	7	„ 65 „ 70 „	9
„ 16 „ 20 „	5	„ 70 „ 75 „	8
„ 20 „ 25 „	8	„ 75 „ 80 „	12
„ 25 „ 30 „	9	„ 80 „ 85 „	8
„ 30 „ 35 „	14	„ 85 „ 90 „	2
„ 35 „ 40 „	5	„ 90 „ 95 „	1
„ 40 „ 45 „	10	„ 95 „ 100 „	—
„ 45 „ 50 „	3	Totaal.....	281

Ziekte der overledenen:

Verval.......	27	Kroep.......	1	Kramp.......	—
Borstziekte....	42	Ontsteking....	—	Rhumatiek....	—
Stuip........	54	Spruw.......	3	Water.......	12
Klieren......	42	Tanden......	6	DeliriumTremens	1
Beroerte......	9	Zuur........	7	Blessure......	1
Bloedspuwing.	1	Tering.......	32	Griep........	3
Diarrhea......	2	Vuur........	—	Huidziekte....	1
Hartziekte....	3	Typhus......	4	Vallende Ziekte	1
Kinkhoest....	1	Accident.....	2	Keelziekte....	1
Hersenziekte..	6	Leverziekte...	3		—
Kanker.......	2	Longziekte...	2		
Koorts.......	11	Maagziekte....	1	Totaal	281

Elders overleden:

1860: N. F. Hoek, 37 j., den 22 januarij, a/b. van het Nederl. Barkschip Admiraal de Winter; J. G. Schreijer, 29 j., 31 maart, in het Hospitaal te Rio-de-Janeiro; J. de Tomber, 38 j., 14 junij, a/b. van het Nederl. Barkschip Mary en Hillegonda; J. C. Moerman, 39 j., 15 augustus, in het Militair Hospitaal te Soerabaija; F. W. Brinkman, 23 j., 28 october, in het Militair Hospitaal te Weltevreden; M. H. van der Heyden, 23 j., 18 october, a/b. van Zr. Ms. Schroefstoomschip Groningen, en A. J. Mathiesen, 19 j., 2 december, a/b. van het Ned. Schoonerschip Bormona. — 1861: J. H. Louwe, 6 d., 14 april, te Voorburg.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,

IN HET LOKAAL OP DE SCHEEPMAKERSHAVEN EN BIERSTRAAT.

Dingsdag den 30 April 1861:

Het Nederl. Barkschip PRESIDENT VAN BUREN. Om *f* 7600 verkocht.

Het Ned. Barkschip JAN VAN BRAKEL. Om *f* 14,600 verkocht. — Een Chronometer a *f* 250. Een Dito a *f* 202. Een Sextant *f* 41. Boeken *f* 15. Kaarten *f* 25.

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM.

Woensdag den 1 Mei.

AFSLAG VAN:

Een Tuin enz., Eendragtslaan, 15/411;.. trekg. *f* 5200, daarboven *f* 120, verkocht.

VEILING VAN:

Een Pand enz., z/z. Hofstraat, 5/34;...	„ - 6350.
Een Pakhuis enz., z/z. Meent, 8/113;...	„ - 2675.
Een Winkelhuis enz., oostzijde Goudsche Wagenstraat, 10/619;..................	„ - 7550.
Een Huis enz., Warmoezierslaan, 13/605²;	„ - 3200.
Een Huis enz., als voren, 13/605³;.....	„ - 4200.
Een Pand enz., Hovenierslaan, 13/605⁵a;	„ - 3200.
Een Huis enz., n/z. Wijnhaven, 2/270;	„ - 22600.

Ns. 2—24. 23/107e Aand. in een Huis, Pakhuis enz., aan de Zuidblaak, 2/33. Elk Aandeel afzonderlijk geveild als volgt: N°. 2 a *f* 330, N°. 3 a *f* 320, N°. 4 a *f* 320, N°. 5 a *f* 320, N°. 6 a *f* 320, N°. 7 a 320, N°. 8 a *f* 320, N°. 9 a *f* 315, N°. 10 a *f* 322, N°. 11 a *f* 320, N°. 12 a *f* 325, N°. 13 a *f* 320, N°. 14 a *f* 320, N°. 15 a *f* 320, N° 16 a *f* 320, N°. 17 a *f* 325, N°. 18 a *f* 320, N°. 19 a *f* 320, N°. 20 a *f* 320, N°. 21 a *f* 320, N°. 22 a *f* 320 en N°. 23 a *f* 325.

244ste Staats-Loterij.

5de Klasse, 11de Lijst.

Trekking op 1 Mei.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 10000: N.°	15354			
„ „ - 2000: „	121			
„ „ - 1500: „	6734			
„ „ - 1000: „	812	6856	7050	7752
	13862	17602	17953	
„ „ - 400: „	17359			
„ „ - 200: „	10000	13495	19865	
„ „ - 100: „	2834	3013	3073	4525
	5410	5616	7013	10335
	11529	14361	15596	16599
	18404	18537		

Prijzen van *f* 70:

246	3213	5902	8830	10918	13797	15818	17966
359	3302	6251	8880	11054	13825	15831	18027
379	3396	6281	8900	11274	14000	15865	18047
680	3522	6467	8904	11422	14025	16018	18081
808	3628	6571	8922	11762	14135	16126	18431
930	3898	6590	9037	12013	14290	16227	18442
936	3927	6634	9056	12200	14324	16252	18532
1218	4005	6716	9109	12248	14349	16385	18583
1317	4121	6775	9117	12282	14360	16449	18612
1400	4196	6868	9126	12358	14361	16473	18771
1404	4357	6903	9184	12394	14524	16510	18859
1435	4438	6909	9192	12508	14550	16577	18915
1439	4478	7280	9213	12550	14591	16602	18921
1841	4596	7363	9243	12571	14595	16854	18926
1870	4643	7460	9313	12675	14619	16989	18935
1918	4649	7505	9320	12718	14719	17128	18962
2055	4728	7676	9380	12827	14744	17140	18997
2365	4769	7706	9595	12890	14774	17160	19026
2423	4865	7783	9616	12977	14882	17189	19163
2426	4899	7881	9872	13134	14920	17203	19250
2463	4946	8078	9915	13145	15001	17255	19359
2501	5040	8188	9971	13308	15078	17400	19501
2542	5133	8234	10101	13387	15160	17456	19544
2558	5197	8333	10241	13425	15161	17493	19609
2653	5438	8342	10326	13483	15484	17579	19696
2895	5443	8684	10672	13506	15506	17655	19727
2897	5498	8758	10725	13726	15521	17849	19834
2907	5704	8771	10734	13765	15632	17895	19886
3012	5744	8808	10860	13792	15783	17910	19954
3192	5814	8826	10906				

Beursberigten.

ROTTERDAM 1 Mei.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.... Werk. Schuld 2½ pCt.	63 1/16	63⅛	63⅛
Spanje... Oblig., 3 nu 1½ "	42		
" Amortis. Schuld "	17		
Portugal.. Obl.Lond.18533 "	45¾		
" Obl. 1856/7/9. 3 "	45 7/16	45½	45½
Rusland.. Obl. bij Baring.4½ "	89⅜	89½	89 7/16
" Obl.bijSt.1855 5 "	93⅛		
Oostenr... Obl. in Metal. 2½ "	22¼	schoon	
" dito dito 5 "	41½	41¾	schoon
" dito Nationale 5 "	48¼	48 5/16	48¼
" Ad. fl. 250 1854 ƒ	171½		
" Aandeelen1860 ƒ	328	330	ex coup.
Venez.... Obligatien.......1½ "	9 13/16		
Grenada... Obligatien....4½ "	14¼	14 5/16	14¼
" Uitgestelde..... "	5 11/16	5¾	5 11/16

De beurs verkeerde heden in vaste stemming, met tamelijk veel handel in Oostenrijksche fondsen.

Het Comité der Effecten-handelaren,
H. S. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 45½. Oostenr., Metalliek, 2½ pc., 22¼; dito Oude, 5 pc., 41⅜; dito Nationale, 5 pc., 48¼, 48 5/16, 48¼.

AMSTERDAM 1 Mei.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,.. Werk. Schuld 2½ pCt.	63	63 1/16	63
" dito dito 3 "	75 1/16	75⅛	75 1/16
" dito dito 4 "	97 11/16	97⅞	97⅞
" Amort. Synd. 3½ "			
" Hand. Maats. "	133½		
" O.-I. Leening 4 "	96⅛		
" Holl. Spw.... 4½ "			
" Rijnsp. ...... 4½ "	102½		
" M. van Weld. 4 "			
België,.. Cert. *Rothsch.* 2½ "	53		
Frankrijk, Certificaten.. 3 "			
Spanje... Buitenlands.. 1½ "	41 15/16	42	41 15/16
" dito 3 "	49¼	49⅜	49⅜
" Binn. a ƒ 6000 3 "	47¾	48	47⅞
" Amort.Schuld "	16⅞	17	16⅞
" Bew. v. Coup. "	5½		
Portugal, Obligatien... 3 pCt.	46	46⅛	46⅛
" dito 1856/59. 3 "	45½	45⅝	45⅝
" dito Uitgest.. "			
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 "	101⅝	101¾	
" dito 1828/29.. 5 "	101		
" Cert. 1831/33 5 "			
" d.° 1840..... 4 "	74½		
" d.° *Stieglitz*.. 4 "	74⅜	74½	
" d.° d.° Nieuwe 5 "	82⅜		
" d.° d.° 1855 N. 5 "	93½	93 9/16	93½
" d.° te Lond. 4½ "			
" d.° v.Assign.. 6 "	55	55½	55
" Inschr. dito.. 6 "			
Polen,... Aand. 1835... "	160¼	160½	
" Obligatien... 4 pCt.			
Pruissen, Oblig. 1859.. 5 "			
" Aand. 1854.. 3½ "	212		
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 "			
" d.° dito 4 "			
" d.° Met. Oude 5 "	41¼	41 9/16	41½
" d.° N. te Ams. 5 "	65	65⅛	65⅛
" d.° Nat. Met.. 5 "	48 5/16	48 9/16	48 9/16
" d.° Metalliek. 2½ "	22⅛	22¼	22 3/16
" W. Ad. fl 250 4 "	171	172	
Brazilië, 1824, £ 100 5 "	97¼		
Equador, £ 100....... 1 "	12¼	12⅝	schoon.
Venez.,.. Obligatien... 3 "	18 5/16		
" Uitgestelde.. 1½ "			
Grenada, Obligatien... 4½ "	14⅛	14⅜	14 3/16
" Uitgestelde.. "	5 5/16	5⅝	
Mexico,.. Obligatien... 3 "	22½	22 9/16	22½
Illinois............... 7 "	90½	90¾	90½

Nederlands. Handel-Maatschappij, op rescontre, 133¾. Nederl. Bank, 4 pc., 175¼. Rusland, Cert. N. 4 pc., 74½; dito te Londen, 1859, 3 pc., 60, 60 1/16, 60 1/16; dito bij Hope, 1860, 4½ pc., 89¼; dito Spoorw. Actien 5 pc., 180½, 180¾. Weener Bank-Actien ƒ 571, ƒ 572. Brazilie, 1843, £ 100, 5 pc., 96¾, dito 1860, 4½ pc., 84⅜. Philad., bij Hope en Co., Lr. A, ƒ 97, ƒ 97¼. Griekenl., 1825, 5 pc., 7⅜.

Beleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3.

Holl. fondsen onveranderd; van vreemde 3 pcts. Russ. meer gewild. De overige soorten vast; Oostenr., Portug. en Spaansche Binnenl. 3 pcts, tot verbeterde koersen, zeer gevraagd; Grenada's meer aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63. Spanje, 1¾ pc., 41 15/16; dito 3 pc., 47¾, 48, 47⅞. Oostenr. Metall., 5 pc., 41½; dito Nat., 5 pc., 48⅛ a 9/16.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 1 Mei.

SUIKER. Heden zijn uit de hand afgedaan 2040 kr. Java, aangevoerd per Salatiga, tot geheime prijzen.

Verkoopen; Invoeren en Voorraden van de volgende artikelen, gedurende de maand Maart:

VERKOOPEN.

Balen KOFFIJ.		
7600 Java,	ord. a goed ord.	37½ a 38½ c.
2700 "	blank	38½ " 39½ "
2400 "	groenacht'g a groen	38½ " 40 "
900 Braziel,	ord. a goedkleurig	31½ " 34½ "
13600 Balen KOFFIJ.		

Koffij-Veiling van de NHM. 17 April 1861.

Balen KOFFIJ.		
10600 Java,	hooggeel a bruin	44 a 45 c.
66600 "	blank a blank geelachtig	38 " 40½ "
13200 "	goed blauw a fijn blauw	42½ " 43 "
36800 "	goed a mooi groen	39½ " 40 "
7700 "	graauw a grootboonig blank Demeray-aard	39 " 43 "
24000 "	groen	38½ " 39 "
167000 "	bleek a groenachtig	37½ " — "
66200 "	ord. ros bont	36½ " 37 "
12300 Menado,	groenachtig a geelachtig	40 " 44 "
38400 Padang,	bleek groenachtig a geelachtig	37½ " 39 "
2200 Macass.,	ord. blank met zwart en gebr.	35 " — "
17300 diversen.		
462300 Balen Java, Padang en Macassar KOFFIJ.		

Ceylon Koffij-Veil. van de NHM. 5 April 1861.

Vaten,	Balen KOFFIJ.		
847	971	Ceylon Plantation	39 a 41 c.
—	600	" Native	36½ "
847 Vaten, 1571 Balen Ceylon KOFFIJ.			

8031/4	4347/12	Kisten THEE, Chin. Congo	85 a 155 c.
1228/-	750/-	" " Souchon	95 " 162 "
1317/-	—	" " Pecco	140 " 347 "
—	108/-	" " Japan	91 " 94 "
10576/4	5205/12	Kisten THEE.	

Vaten	Balen RIJST.		
225	—	Carolina	ƒ 13 a 14
—	4100	Java, Carga.	- 7½ " —
—	3600	" blank	- 8½ " 9½
225 Vaten, 7700 balen RIJST.			
300 balen PEPER			23½ c.

Invoeren. Voorraden.

	Apr. 1860	Apr. 1861	Apr. 1860	Apr. 1861
Koffij, NHM. O.-I.	37100 b.	30100 b.	108900 b.	69300 b.
dito, Partic.	8000 "	8400 "	2500 "	8400 "
dito, ... W.-I.	—	—	—	—
Thee	9000/4 k.	3900/4 k.	26800/4 k.	14000/4 k.
Rijst	8900 b.	26100 b.	24000 b.	31300 b.
dito	— v.	— v.	— v.	— v.
Peper	200 b.	150 b.	5700 b.	7200 b.

Voorraad van SPECERIJEN bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij *in alle Havens.*

	Noten.	Foelie.	Nagelen.	Kaneel.
op 30 April 1859	1405 v.	374 v.	— v.	2806 fard.
" 30 " 1860	1474 "	490 "	330 "	2306 "
" 30 " 1861	1983 "	552 "	1059 "	2311 "

Voorraad van KOFFIJ bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij *in alle havens.*

30 April 1859. 346,700 balen Java. { 590 vaten / 6292 balen } Ceylon, 16750 balen Braziel.

30 " 1860. 309,000 " " { 456 vaten / 218 balen } Ceylon.

30 " 1861. 165,900 " " —

Staat van KOFFIJ op Ontvang-Cedullen bij de N. H. M.

Voorraad op Ontv.-Cedullen. 30 April 1861.	Afgeleverd van 1 tot
Amsterdam.. 25,808 b.	30 April 1861 250,773 b.
Rotterdam.. 23,697 "	30 " 1860 138,925 "
Dordrecht... 897 "	30 " 1859 215,630 "
Middelburg. 7,885 "	
Schiedam... 6,016 "	
Voorraad	**Afgeleverd van 1 Jan. tot**
30 April 1861 46,303 b.	30 Apr. 1861 352,146 b.
30 " 1860 120,888 "	30 " 1860 346,162 " 71 v.
30 " 1859 26,478 "	30 " 1859 316,427 " 22 "

Koffij-Veiling der NHM. 17 April 1861.

Verkocht:	van 22 tot 30 April, afgeleverd:	blijven af te leveren:
Amsterd. 255,696 b.	105,115 b.	150,581 b.
Rotterd.. 168,852 "	90,131 "	78,721 "
Dordr... 15,042 "	8,607 "	6,435 "
Middelb. 11,339 "	6,496 "	4,843 "
Schiedam 11,395 "	6,716 "	4,679 "
Totaal 462,324 b.	217,065 b.	245,259 b.

Totale Aflevering.

Van 1 tot 30 April 1861 van Ceelen ..... 33,708 b. Koffij.
" 22 " 30 " " uit de Veiling... 217,065 " "
250,773 b. Koffij.

INDIGO en COCHÉNILLE. De heden te Amsterdam door de NHM. gehouden veiling van 185/1 en 2397/2 k. Java Indigo en 10 kistj. Java Cochenille, is afgeloopen als volgt:

Kisten. 1/1 k.	Kisten. 1/2 k.	Sortiment	515 Koopen. — 2405 Picols Java Indigo.	Waarde Naj.-Veiling 1860.	Afloop.
—	35	A	bruin en ord. rood violet tot goed rood violet	300 - 430 cts.	350 - 475 cts.
8	56	AA	ord. rood en bruin tot mooi en goed rood violet	440 - 490 "	185 - 540 "
37	518	G	schraal en hard tot bruin violet en ordinair violet	300 - 450 "	310 - 500 "
105	1494	B	ordinair rood violet en violet tot goed rood violet en violet	460 - 550 "	485 - 590 "
—	23	CC	mooi violet en mooi rood violet	560 - 600 "	585 - 625 "
12	27	BB	dof rood violet tot goed rood violet en violet	510 - 590 "	540 - 630 "
—	3	BBB	mooi donker rood violet en violet	600 - 630 "	620 - 655 "
8	15	F	ordinair tot goed rood violet en dof en bruin en gemeen bruin	375 - 480 "	415 - 510 "
15	226	O & BS	te onegaal of te gering om bij sorteringen te voegen.		
185	2397				

De 72 kistjes Java Cochenille, alle in linnen balen, verdeelen zich als volgt:

Kistjes.	Sortiment.	Grein.	5 Koopen Java Cochenille.	Najaar 1860.	Afloop.
2 Kistjes.	N.° 1	goed	goed en donker grijs met dof	205 - — cts.	195 - — cts.
2 "	" 2	redelijk	dof ros grijs	175 - — "	170 - — "
2 "	" 4	gruis	ros en ros grijs	120 - — "	100 - — "
3 "	Zaccatille " 8	redelijk	zwart en rossig zwart	205 - — "	170 - — "
1 "	" 9	uitschot	donker ros	160 - — "	165 - — "
10 Kistjes.					

Alles verkocht.

SCHIEDAM 1 Mei.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Arch. ƒ 208 cont.
MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 13 25.
JENEVER, " " " " - 18.75.
AMST. PROEF " " " " " - 20.—.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel.................. ƒ 1.10.

AMSTERDAM 1 Mei.

SUIKER. Van Ruwe zijn afgedaan 2030 kr. Java, per Grootmeester Nationaal, n.° 13 a 14, tot ƒ ⅛ onder Maart, van boord te ontvangen.

KRUIDENIERSWAREN. De gisteren gehouden veiling is afgeloopen als volgt: 1400 matt. Condate Vijgen verk. tot ƒ 3½ a ƒ 5½; 86/1, 22/2 matt. Comm. dito verk. tot ƒ 5½; 15 v. Pruimen niet geveild; 48 f. Krenten opgeh. tot ƒ 10½; 36/1, 48/2, 176/4 k. nieuw Muscadel Rozijn (in lagen) verk. tot ƒ 31½ a ƒ 33½; 224/1, 48/2 k. dito (zonder lagen) gedeeltelijk verk. tot ƒ 24⅞ a ƒ 28½; 63/1, 118/2 dooz. nieuw Smirna Vijgen verk. tot ƒ 10 a ƒ 10½; 42/1, 42/2 dooz. dito niet geveild; 152/1, 12/2, 13/4 dooz. dito jarige verk. tot ƒ 3 a ƒ 4½; 2/2 boot. Krenten verk. tot ƒ 11⅞; 6 b. Malt. Komijn opgeh. tot ƒ 40; 4/2, 63/4 k. Pruimedante verk. tot ƒ 13⅞ a ƒ 14½; 55 f. Krenten verk. tot ƒ 9; 120/1, 320/4 k. nieuwe Muscadel Rozijn (in lagen) verk. tot ƒ 31; 43 b. Rijst verk. tot ƒ 8.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 40 v. Virginie, zeilende per Arnold Böninger, en 22 v. Maryland via Marseille.

GRANEN enz. Tarwe stil: 115 ℔ geringe Vriesche ƒ 225 aan de Zaan. Rogge iets hooger met goeden handel: 125 ℔ Pruiss. ƒ 250; 122 ℔ Rostocker ƒ 210; 115 ℔ Petersb. ƒ 194; 125 ℔ Zweeds. ƒ 235 aan de Zaan; 120 ℔ N. Petersb. ƒ 206; 120 ℔ Jar. dito ƒ 204; 117/18 ℔ dito ƒ 198, ƒ 200; 118 ℔ Koersche ƒ 210; op levering in Mei ƒ 193; Junij/Julij ƒ 194; Oct. ƒ 193. Gerst in een doen: 108 ℔ Zweeds. ƒ 195; 103 ℔ Vries. Winter ƒ 172; 96 ℔ dito ƒ 162. Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad, op 9 v. Olie te leveren in Sept. £ 71; in Oct. £ 71½. Lijnzaad een doen: 108 ℔ Petersb. ƒ 335; 113/114 ℔ Odessa ƒ 340. Raapolie op 6/w. ƒ 40½; vlieg. ƒ 39½; 1 Mei ƒ 39, 1 Sept. ƒ 40, ƒ 40⅛; 1 Oct. ƒ 40½; 1 Nov. ƒ 40½; 1 Dec. ƒ 40⅞. Lijnolie: 1 Mei ƒ 29⅞; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 31. Hennepolie op 6/w. ƒ 39½. Raapkoeken per 1040 stuks ƒ 85 a ƒ 90. Lijnkoeken per 104 stuks ƒ 12 a ƒ 15.

VEE. Kalveren 1ste kwaliteit ƒ 40 a ƒ 60, 2de dito ƒ 30 a ƒ 50; 3de dito ƒ 20 a ƒ 40; Schapen ƒ 20 a ƒ 24; Varkens 50 a 54 c. per Ned. ℔.

SUIKER. Ruwe. Invoer tot op 30 April en voorraad in de eerste hand op heden. Invoer: te Amsterdam 20,300,000 N. ℔, Rotterdam 16,900,000 N. ℔, Dordrecht, Middelb. en Schiedam 3,900,000 N. ℔; totaal 41,100,000 N. ℔. Voorraad, te Amsterdam 7,500,000 N. ℔; Rotterdam 8,200,000 N. ℔; Dordrecht, Middelburg en Schiedam 3,100,000 N. ℔; totaal 18,800,000 N. ℔. Voorraad bij de N. H. M.: te Amsterdam 18,490 kr., in de andere havens 41,287 kranj.; totaal 59,777 kranj. Onafgehaald liggen bij de N. H. M. 55,728 kr.

ANTWERPEN 30 April.

KOFFIJ vast; verkoopen heden 500 b. St. Domingo. — GRANEN. Tarwe en Rogge vast, zonder belangrijken omzet. Zweedsche Gerst ƒ 7½, Odessa d.° ƒ 7½. — OLIEZADEN. Odessa Lijn- zeer ord. kwal. ƒ 13, betere ƒ 13⅞. Koolstil, ord. Deensch ƒ 15½. — KRENTEN. Heden zijn 2000 kil. Cephalonia tot vaste prijzen afgedaan. — PIMENT. Tot geheimen prijs zijn 230 b. Jamaica afgedaan. — RIJST. Voor cons. zijn heden ca. 300 b. gepelde Rangoon en 200 b. gebroken afgedaan. — SUIKER. 104 k. blond Havana zijn een paar dagen geleden afgedaan.

HAVRE 28 April.

KATOEN. De markt sloot gisteren in vaste stemming; de verkoopen tot 's avonds bedroegen 1800 b. — HUIDEN. Gisteren zijn nog 343 stuks B.-A. gedr. loco tot fr. 105 afgedaan.

GENUA 27 April.

KOFFIJ vast; verkoopen der afgeloopene week 3300 b. St. Domingo tot fr. 85; 600 d.° a fr. 81; 300 d.° courante kwal. tot fr. 80 en 150 b. Rio tot fr. 71, disc. 1 %. — SUIKER. Ruwe stil, doch vast. Geraffin. stil door gebrek aan voorraad. — CACAO met regelmatige vraag; Para fr. 80, disc. 5 %. — HUIDEN. La Plata stil; voor ligtere soorten is meerdere vraag. Verkoopen 8100 stuks. — OLIJVENOLIE met goede vraag, voor eetbare soorten tot vaste prijzen. Ook andere sooiten zijn vast in prijs. Men betaalde: Riv. Pon. eetbare nieuwe fr. 82 a 83; Sardinisch ord. fr. 78; Abelmé fr. 77; Lavato fr. 58 a 64.

HAMBURG 30 April.

KOFFIJ alleen met geringen omzet voor consumtie; prijzen onveranderd. — ZINK. Verkocht 2000 ctr. op levering in Julij/Aug. tot 11 m. 15 sch. — RAAPOLIE loco en per Mei 24.6, per Oct. 25.8, flaauw. — GRANEN. Tarwe stil. Rogge in loco vast; af Koningsb. per Mei/Julij 76/78 rth. bco., af Rusland zeer vast.

RIGA 13/25 April.

In de laatste dagen zijn niet minder dan 100 schepen gearriveerd. In den handel is nog weinig verandering. VLAS iets hooger in prijs, ofschoon met geringen omzet. — HENNEP. Rein loco r. 104 a 106, zijnde eene verhooging van 1 r., terwijl daarentegen op levering tot eene verlaging van 1 r. verkocht wordt, namelijk Rein r. 99, uitschot r. 96, waartoe echter geene verkoopers zijn. Voor enkel Rein wordt te vergeefsch r. 100 geboden. — GRANEN en OLIEZADEN stil. — VRACHTEN naar Rotterdam 5½ sol. voor roode Balken. — WISSEL op Amsterdam 169.

VALPARAISO 18 Maart.

De handel is in de laatste dagen iets meer belangrijk geweest, vooral in goede artikelen, echter is het vertrouwen door de laatste gebeurtenissen geschokt. De geldmarkt is gedrukt en zelfs goed papier is moeijelijk te disconteren. De geldschaarste is nog vermeerderd doordien vele kapitalen uit de bank genomen zijn, ofschoon de koers nominaal ½ % gebleven is.

UITVOER-ARTIKELEN slap, vooral KOPER, dat eene belangrijke daling heeft ondergaan. — MANUFACTUREN. Katoenen van Europeesch fabrikaat algemeen iets beter; ook Wollen stoffen trekken meer de aandacht, ofschoon Cachemiren en ord. Shawls door den grooten voorraad niet in de verbetering deelen. Zijden stoffen onveranderd gedrukt, alleen nieuwe patronen zijn gewild. — SUIKER zonder omzet; door de groote aanvoeren die wij gehad hebben willen de gebruikers thans niet koopen. Ook den stand der geldmarkt oefent invloed op het artikel uit. — PAPIER stil; Fransch Propatria formaat $ 1 a 1.12, Post-$ 1 a 1.15, om te drukken $ 4, Pak- 94 c. a $ 1. — VERWWAREN stil; wit $ 6 a 6½, zwart $ 5¼ a 5, kleuren $ 4¼ a 5. — KAARSEN. Spermacetie 40 a 60 c., Compositie 26 a 30 c. — VENSTERGLAS $ 4 met veel voorraad. — CACAO nominaal $ 12. — KOFFIJ ontbreekt in de eerste hand. — HUIDEN. Acapulco $ 18 nominaal zonder kooper. — WOL. Het saizoen is als geëindigd te beschouwen. — NITRATE DE SODA onveranderd, de prijs is gedrukt uithoofde van de vrachtverhooging. — TIN te Arica $ 30. — SALSAPARILLA $ 26. — KOPER in staven zonder vraag, laatste prijs $ 18.62½, vele smelterijen hebben den arbeid gestaakt. — SCHAPENVACHTEN 25 a 27 c. per ℔. — TALK stil $ 16. — VRACHTEN. Engeland £ 3.15, Hamburg £ 3. — WISSEL Londen 60 en 90 d. 44 a 44½, Parijs 60 en 90 d. 4.55.

NEW-YORK 18 April.

KATOEN nominaal. — MEEL gedrukt. — WISSEL onregelmatig op Londen 107 a 107½.

NEW-ORLEANS 17 April.

KATOEN onregelmatig in prijs. — VRACHTEN voor Engelsche schepen ⅜ d. geweigerd, voor Amerikaansche ⅜ d.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. *Aangek.*
1 mei *Doelwijk*, v. d. Putte, Banjoewangie (vertrok 2 jan.)
Guurtje & Maria, Kruyt, Hellevoet
Vertrokken.
Noach, Wierikx, Batavia (N. W.—W. N. W.)

Hellevoet *Aangek.*
1 mei *Seabird*, Nuttall, Jersey
Robert & Margaret, Jaggers, Newcastle
Ceres, Manneken, Manzanilla
Vertrokken.
Z. M. schroefst. *Berkel*, komm. van der Velde Erdbrink, Batavia
Z. M. schroefst. *Vecht*, komm. Moulderman, d.°
Earl of Auckland (st.), Londen
Anna Elizabeth, Kock, Oostzee
Ellen Catharina, Grön, Newcastle
John, Huggett, d.°
Constantia, Rieper, d.°
Carolina, Till, Sunderl.
Mary, Squibb, d.°
Wilhelmina, Koster, Gibraltar
Dorothea Schmahl, Casse, Pernau
Anna, Grosefisky, Libau
Charlotte, Ehlers, Riga
Lindley's, Meyler, Stavanger
Zeilklaar.
Brill, Crowell, Boston (W. Z. W.)

Brielle (WNW) *Aang.*
1 mei *Concordia* (s), Lond.
Adm. Ver-Huell (s), Havre
Vertrokken.
Ocean Queen (st.), Hull
Seahorse (st.), d.°
Balmoral (st.), Bristol
Norfolk (st.), Goole
Zingari (st.), Hartlepool

Maassluis (W.N.W.)
Vertrokken.
1 mei *Houthandel*, de Vos, Noorwegen
Roelfina, Prins, Bremerh.
Ceneus, Evans, Sunderl.
De *Burger* is op de reede terug, naardien buiten een matroos is gedeserteerd.

Texel (W.N.W.) *Aang.*
1 mei *Reijerwaard*, Sablairolles, Akyab
Argonaut, Wielema, Batavia
Vertrokken.
30 april *Médéa* (st.), Hull
Gr. v. Rechteren (st), d.°
Orion, Rienks, Gothenb.

Vlie *Aangekomen*
29 april *Edla*, Huldt, Lissabon n. Gothenb.
Beaver (st.), Londen
30 *Antoinette Elise*, Struving, Dantzig
Vertrokken.
29 *Gouverneur van Ewijck* (st.), Harburg
30 *Twee Gebroeders*, Butter, Riga
Katharina, de Grooth Bakker, Dantzig
Ettiena, Willinga, dito
Thorbecke, Witting, dito
Twee Gebroeders, Hitman, avontuur

Vlissingen (N.) *Aang.*
30 april *Raleigh*, Heiderich, Caldera

Havanna *Vertr.*
6 april *Activo*, Fraay, Amst.

Nuevitas *In lad.*
27 mrt. *Kossuth*, Gooding, Amsterdam

Charleston *Vertr.*
10 apr. *Christian*, Wright, Rotterdam

Baltimore *Aangek.*
13 apr. *Edward Everett*, Gunby, Rott.

Konstantinop. *Vertr.*
17 april *Broederliefde*, v. Dalen, (v. Galatz) Amsterdam

Triëst *Vertrokken*
25 april *Antje Brons*, Woortman, Falmouth
Janna, Smilde, Rott.

Alicante *Vertrokken*
20 apr. *Elisabeth*, Naatje, Belfast

Oporto *Aangekomen*
22 apr. *Catharina Hofland*, Hazewinkel, Sunderl.
23 *Wilhelmine*, Meijer, d.°

Gibraltar *Aangek.*
20 apr. *Rhône* (st.), Rott. naar Venetië enz.
Zeilklaar.
19 *Maria Johanna*, v. d. Gaauw, St. Ubes

Santander *Vertr.*
25 april *Ernstina Alida*, de Vries, Runcorn
In lading.
Themis, Jonker, Londen

Rouaan *Aangekomen*
23 april *Sieuwert & Johan*, Net, Amsterdam

Cardiff *Vertrokken*
27 apr. *Dolphijn*, Holman, Aarhuus

Jersey *Aangekomen*
28 apr. *Affinity*, Arnold, Amst. en Guernsey

Bij de Sorlings *Aangek.*
25 april *Theodora Josina*, Tjakkes, Suriname n. Amsterdam
28 *Bezoekie*, Rusman, Banjoewangie n. d.°

Falmouth *Aangek.*
29 april *Kosmopoliet*, Brandts, New-York
Vertrokken.
29 *Spring*, Dain, Vlissing.
Garland, Whitby, dito

Fowey *Binnengel.*
29 april *Capella*, Harvey.

Whitehaven *Vertr.*
29 april *Elizabeth Ann*, James, Rotterdam

Hastings *Gepass.*
29 april *Weltevreden*, Duinker, Rott. n. Bat.

Deal *Aangekomen*
29 april *Bernardina*, Brouwer, Berbice n. Londen

Londen *Aangekomen*
30 apr. *Twee Broeders*, v. Kempema, Workum
Uitgeklaard.
29 *Burgem. Zeilinga*, Teensma, Elseneur
30 *Alberdina*, Lever, Termonde
Elizabeth, Wills, Rott.
Katrina, Waterborg, Amsterdam

Yarmouth *Aangek.*
26 apr. *Drie Gebr. Amerika*, Kroos, Marseille

Hartlepool *Aangek.*
28 apr. *Sophie*, Horn, Rott.
Catharina Luitgarda, Stuitje, Londen
29 *Eros*, Kuhl, Rotterdam
Vertrokken.
29 *Jonker van Slogteren*, Prak, Helsingborg

Sunderland *Aang.*
28 april *Albert Börsig*, Müller, Rotterdam
Blondell, Milliken, d.°

Shields *Aangekomen*
29 april *N. M. Harboe*, Hansen, Rotterdam
Industrie, Knudsen, Amst
Uitgeklaard.
Hannah Jane, Bushell, Rotterdam

Bremerhaven *Aang.*
28 april *Maria*, Pronk, Sevilla
29 *Gezina Helena*, Dost, Zwolle
Vijf Gezusters, de Vries, Amst. n. Varel

Travemunde *Aangek.*
29 april *Jantina*, Blaak, Grangemouth
Pelina, Groenewold, Amsterdam
Gratitude, Kolk, Newc.

Stettin *Aangekomen*
29 apr. *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, Hamburg

Dantzig *Aangekomen*
28 apr. *Martha*, Nieboer, Amsterdam
Ida Taay, Stamhuis, Farmsum
Maria Catharina, Kiewit, Kopenhagen

Baltishport *Aang.*
16 april *Jantje*, Smit, Schied. n. Port Kunda
17 *Jantje Berg*, v. Driesten, d.° n. d.°

Dalaroe *Aangek.*
23 april *Johanna Elisabeth*, Zwaal, Grangemouth

Gothenburg *Aangek.*
24 apr. *Balder*, Wickström, Amsterdam
25 *Julie*, Johnsen, N. Diep
Hendrika Hillechina, Kuiper, Newcastle
26 *Welvaart*, Ekamp, dito

Christiania *Aangek.*
23 april *Salamanderen*, Wang, Holland

Kopenhagen *Aangek.*
27 april *Rembrandt* (st.), Haack, Amst.
Drie Gezusters, de Groot, Sunderland
Antje, Smit, Newcastle
Gepasseerd.
28 *Enjetta*, de Boer, Newc. n. St. Petersb.
Nijverheid, Kemper, dito n. dito
Alida, Peper, Inverkeithing n. dito
Gebroeders Fokkes, Fokkes, dito n. dito
Gebroeders Coerkamp, Coerkamp, d.° n. d.°
Margrietha Gezina, Stuit, Bordeaux n. d.°
Christina Jantina, Dood, Inverkeithing n. Memel
Washington, Christensen, N. Diep n. Hudikswall
J. H. van Gent, Jensen, Schiedam n. Pernau

Elseneur *Aangek.*
28 april *Afiena*, Potjewijd, Newcastle
Johannes, Mencke, Libau n. Rott.

Fredrikshavn *Vertr.*
22 april *Turris Davidica*, Kortor, (v. Newc.) Kopenhagen

Holtenau *Aangek.*
24 april *Frau Margaretha*, Martens, Apenrade n. Amsterdam

—o—

Elseneur 30 april. Het Papenburger schip *Catharina*, k. Kempen, met tarwe van Stettin naar Grangemouth, is op Anholt gestrand en wrak, doch het volk gered.

Reval 23 april. Van het bij Dagöt'efhafen gestrand en gezonken Ned. schoenerschip *Pomona*, k. van der Stolk, in ballast van Schiedam n. Hapsal, is een klein gedeelte van den inventaris en de zeilen geborgen.

Liverpool 30 april. Het Eng. schip *Langton*, vermoedelijk van Savannah herwaarts bestemd, is den 12 apr. op 43° NB. en 35° WL. in zinkenden staat verlaten.

Baltimore 15 april. Het barkschip *Wenham*, kapit. Wedge, van hier n. Queenstown, is in den nacht van 1 dezer in de Baai van Chesapeake gestrand en vol water geloopen.

Savannah 15 april. De Eng. bark *Palmer*, van Belize met verwhout naar Liverpool, is op zee in zinkenden staat door de bemanning verlaten.

—o—

Gepraaid:

6 april, op 21° NB. en 34° WL., *Billiton*, H. ten Zeldam Ganswijk, v. Java naar Rotterdam.
23 april, op 43° NB. en 31° WL., *Leda*, J. Teygeler, v. Wilmington n. Rotterd.
26 april, op 48° NB. en 13° WL., Ned. brigantijnschip *Elisabeth*, koersende om de N. O.

Door kapit. v. d. Putte, te Brouwershaven binnen: 8 maart, op 14° 19' ZB. en 7° 17' WL., *Stad Gouda*, des Ruelles, v. Java n. Rott.

Door kapit. Manneken, van Manzanilla te Hellevoetsluis binnen: 26 april, bij Portland, *Concurrent*, v. d. Harst, v. Rotterdam n. Batavia.

Door kapit. Wielema, in Texel binnen: 12 maart, op 11° 7' ZB. en 9° 13' WL., *Valparaiso*, Zwaneveld, van Batavia n. Amsterdam.

—o—

30 april. De wind te **Falmouth** stil en te **Deal** N. W.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
30 april *Argus*, Cordia, St. Thomas
Nova Zembla, Hordijk, Glasgow
Billow, Walker, Sunderl.
Zwaantje, Dirks, Stettin
Olympia, Hayen, Kopenhagen

Amsterdam *Vertr.*
1 mei *Corneliszoon*, Timmer, Livorno

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 2 mei: 1ste getijde 9 ure 27 min.; 2de get. 9 ure 51 min.

Arnhem. Waterhoogte 30 april 1.48 el.

Keulen. Rijnhoogte 30 april 6 v. 9 d. Rijnl.

—o—

Aangek. Passagiers.

Te Brouwershav.: per *Anna*, kapit. Bok: de majoor Abeleven en familie.

Advertentiën.

Voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijnen geliefden oudsten Zoon, CORNELIS JACOB VAN SANTEN KOLFF, Weduwenaar van ELISABETH NETSCHER, betuig ik, alsmede voor mijne Kinderen en Behuwdkinderen, opregten dank.

Rotterdam JACOB VAN SANTEN KOLFF.
1 *Mei* 1861.

Heden overleed aan eene snel toenemende borstziekte mijne geliefde Echtgenoot ANTHONIA LOOSE, in den nog zoo jeugdigen ouderdom van ruim zes en twintig jaren. Nog geen twee jaar mogt ik met haar in den echt leven.

Mijnsheerenland A. DE JONG.
28 *April* 1861.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot WILLEM ANTHONIE SCHOLTEN, *Ridder der Orde van de Eikenkroon en Directeur der Gemeentewerken alhier*, in den ouderdom van ruim twee en veertig jaren, mij nalatende 4 nog jonge Kinderen.

Rotterdam H. SCHOLTEN,
30 *April* 1861. VAN DER BORGH.

Deze kennisgeving dient voor Vrienden zoo binnen als buiten de Stad.

Pro Deo. — Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank van Rotterdam is verklaard, dat er regtsvermoeden van het overlijden van **LEENDERT HENDRIK TERMATEN,** vroeger wonende te Rotterdam, bestaat sedert 23 April 1855, en hij gecondemneerd in de Proceskosten.

CASTANIEN, *Procureur.*

Pro Deo. — Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank van Rotterdam is, ten verzoeke van **MARIA KRAFT,** te Rotterdam, verklaard, dat er regtsvermoeden van het overlijden van haren Man **PIETER MICHIELS** bestaat, sedert ultimo November 1800 acht, en aan haar verlof gegeven tot het aangaan van een ander Huwelijk, alles met condemnatie van PIETER MICHIELS in de Proceskosten.

CASTANIEN, *Procureur.*

Alle Schuldeischers in het **Faillissement** van **FREDERIK HILLIAR,** gehandeld hebbende onder de firma van **HILLIAR & Co.,** *Kooplieden en Fabrijkanten in Lampen en Gas-Olij,* hebbende hun Hoofdkantoor te Amsterdam en Nevenkantoren te Rotterdam en te Groningen gevestigd, worden bij deze opgeroepen op de eerste Verificatie-Vergadering, welke gehouden zal worden op Dingsdag 28 Mei 1861, des morgens ten tien ure, in het Locaal van de Tweede Kamer der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam.

Tevens worden de Schuldeischers verzocht de bewijzen hunner Schuldvorderingen minstens tien dagen te voren in te dienen bij den Ondergeteekende, Advocaat, wonende te Amsterdam, in de Kalverstraat, bij de Osjessluis, D, n.° 17.

De Curator in het Faillissement voornoemd,
A. J. HOVIJ, *Advocaat.*

ROTTERDAM—GRANGEMOUTH,

in directe verbinding met **GLASGOW,**
door het **Forth-** en **Clyde-Kanaal.**

Het Stoomschip **LOUISE,** Kapitein **P. J. van der Grient,** zal van hier naar **GRANGEMOUTH** vertrekken ZATURDAG 4 Mei, des middags.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.
Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **LORD RAGLAN,** Kapitein **John Hart,** zal van hier naar **NEWCASTLE** vertrekken ZATURDAG 4 Mei, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

ROTTERDAM & HULL.

Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.

Met de Stoomschepen { ***Enchantress,*** Kapit. THS. FARR. / ***Ocean Queen,*** „ CHS. HARDY. }

Het Stoomschip **ENCHANTRESS** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Zaturdag 4 Mei,** des morgens.

De Agenten *SEEUWEN & Co.*

NATIONALE HYPOTHEEKBANK,
TE AMSTERDAM.

Goedgekeurd bij Z. M. Besluit van 12 *April* 1861.

BESTUUR.

Dr. S. SARPHATI, Lid der Staten van *Noord-Holland*, *President*.
W. F. HESHUIJSEN, Lid der Staten van *Noord-Holland* en van den Gemeenteraad dezer Stad, *Vice-President*.
C. BECKER, Lid der Firma BECKER & FULD.
JB. FOCK, Lid der Firma DETERMEIJER WESLINGH & ZOON.
H. B. GOLDSMIDT, Lid der Firma L. R. BISCHOFFSHEIM.
H. LUDEN, Lid der Firma GOLL & CIE.
Mr. F. T. WESTERWOUDT, Lid der Staten van *Noord-Holland.*
Mr. W. VAN HEUKELOM, *Secretaris.*

COMMISSARISSEN.

P. J. BACHIENE, Directeur der Registratie en Domeinen te *Amsterdam*, Oud Lid der 2de Kamer van de Staten-Generaal.
Jhr. Mr. F. L. H. J. BOSCH VAN DRAKENSTEIN, Lid van de 1ste Kamer der Staten-Generaal, Raadsheer in het Geregtshof van *Noord-Holland,* te *Amsterdam.*
Mr. J. L. DE BRUYN KOPS, Lid van den Raad van Toezigt op de Spoorwegdienst, te *'s Gravenhage.*
Mr. C. VAN DER LEK DE CLERCQ, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te *Zierikzee.*
C. P. VAN EEGHEN, Koopman, te *Amsterdam.*
Jz. VAN EIK, „ „
E. FULD, Lid der Firma BECKER en FULD, te *Amsterdam.*
Jhr. P. A. REUCHLIN, Burgemeester, te *Tiel.*
Jhr. G. R. G. VAN SWINDEREN, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te *Rijs* (*Friesland*).
Mr. J. A. G. Baron DE VOS VAN STEENWIJK, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te *Zwolle.*
Dr. H. VAN BEECK VOLLENHOVEN, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te *Amsterdam.*
L. H. ROUPPE VAN DER VOORT, Wethouder te *'s Hertogenbosch.*

Hoofd-Agentschap te *Rotterdam.*

Mr. H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF.
Mr. M. MEES, Lid der Firma R. MEES & ZONEN.
J. VAN STOLK.

Het **Kantoor** dezer Bank is gevestigd, Heerengracht, bij de Reguliersgracht, X, 481, te *Amsterdam.*
Amsterdam 1 *Mei.*

Te Rotterdam
ligt in Lading
NAAR
PADANG,

het Ned. Snelzeilend BARKSCHIP ***St. JAN,*** Kapit. P. LOMMERSE.

Adres bij de Bevrachters VAN OVERZEE & Co., bij de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN en KUYPER, VAN DAM & SMEER en DE CONINGH & Co., te Amsterdam.

Naar
BATAVIA,
voor **Goederen** en **Passagiers** Eerste Klasse.

het Ned. gekoperd CAMPAGNE-BARKSCHIP ***TOLLENS,*** Kapitein B. VERHAGEN; genoemde Bodem heeft uitmuntende Inrigting voor Passagiers, voert een bekwamen Scheepsdoctor en heeft eene melkgevende Koe aan boord.

Adres bij WAMBERSIE & ZOON.

Naar
BATAVIA
EN
SOERABAIJA
(sluit bepaald Zaturdag den 4 Mei),

het Ned. gekoperd BARKSCHIP ***LUCONIA,*** Kapitein C. J. D. HULSHOFF.

Adres bij de Reeders BONKE & Co. en de Cargadoors WAMBERSIE & ZOON.

Het KANTOOR van
den Notaris
VAN MEUKEREN
is gevestigd
WESTE WAGENSTRAAT,
bij de **Hoogstraat,** wijk 5, n.° 645.

Het KANTOOR van
A. ENGELS
is VERPLAATST naar de
Leuvehaven, wijk 1, n° 258.

H. C. GRAAMANS,
geoctrooijeerd Fabriekant,
SCHIED. DIJK, 3/180,

annonceert zijnen geëerden Begunstigers, dat hij ontvangen heeft een Assortiment **KEUKENGEREEDSCHAP** en zijn MAGAZIJN voorzien is van diverse **BRANDKASTEN,** van welke bij publieke Proef gebleken is volkomen aan het doel te beantwoorden; benevens **KEUKENFORNUIZEN,** aan welks constructie wederom belangrijke verbeteringen gebragt zijn.

Eene KINDERMEID,

reeds **twintig jaren** in eene dergelijke Betrekking werkzaam geweest en goede Getuigschriften kunnende overleggen, zag zich gaarne weder zoo spoedig mogelijk als zoodanig of als **Huishoudster** geplaatst. Adres, met *franco* Brieven onder letter G, aan het Bureau dezer Courant, Hoogstraat, 10—77.

De Kapitale Prijzen van
ƒ 25,000 OP N°. 17414,
- 10,000 » » 15354,
- 5,000 » » 18851
zijn heden en gisteren gevallen ten Kantore van
JAN HENDRIK FOL,
Hoogstraat, schuins over het **Raadhuis.**

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.
Bekend door de geheele Wereld.

De ZALF van HOLLOWAY.
Waterzucht, Verlamming, Stijve Gewrichten.

Hoewel de bovengenoemde Ongemakken zeer verschillend van aard zijn worden zij bijna allen op dezelfde wijze behandeld. Door de Zalf van Holloway zullen de ergste gevallen van zulke Ziekten in betrekkelijk korten tijd genezen worden, wanneer men alle andere middelen reeds te vergeefs beproefd heeft.

Men moet daartoe de aangedane deelen goed met de Zalf inwrijven. Bij alle ernstige gevallen van dien aard moeten de Pillen ook volgens het voorschrift, dat bij iedere Doos is, gebruikt worden.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Stijve Gewrichten.	Huidziekte.
Likdoorns.	Scheurbuik.
Melaatschheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij den Heer P. J. H. GILTAY, Depôthouder te *Dordrecht;* aan het Hoofd-Depôt bij den Heer J. STRAATMAN, te *'s Hertogenbosch;* in de Vriessche Apotheek, bij den Heer M. CLOOS, Hang, bij de Zeevischmarkt, n.° 441, te *Rotterdam;* alsmede in **Holloway's Etablissement** te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende: Potjes Zalf van ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 20.95.

*** Door de grootste Doozen of Potjes te nemen doet men zich groot voordeel.

NB. Bij ieder Doosje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patienten aanwijst hoedanig te handelen.

Aschverpachting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeenten *BLEISWIJK* en *MOERCAPELLE* zijn voornemens op Woensdag den 15 Mei 1861, des voormiddags om elf ure, ten Raadhuize van Bleiswijk, te Verpachten:

De HAARDASCH, vallende binnen die Gemeenten, voor een tijdvak van *drie* of *ses* jaren.

Gegadigden worden verzocht hunne Inschrijvings-Billetten drie dagen voor de Verpachting *franco* aan den Burgemeester te Bleiswijk te willen toezenden.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.
VEILING TE ROTTERDAM,
op **DINGSDAG den 14 MEI 1861,** van:

2980	Stukken	**GUTTA PERCHA,**	liggende te	*Rotterdam;*
0141	„	**DITO,**	„ „	*Amsterdam;*
224	Colli	**GUM ELASTIEK,**	„ „	*Rotterdam;*
97	„	**DITO,**	„ „	*Amsterdam;*
115	Balies	***Japansche* KAMFER,** ..	„ „	„
830	Kisten	***Japansche* BOOMWAS,**	„ „	*Rotterdam;*
260	„	**GOM DAMAR,**	„ „	*Amsterdam;*
23	Zakken			
6	Kisten	**DITO,**	„ „	*Rotterdam;*
300	„	**PAARL SAGO,**	„ „	*Amsterdam;*
327	Balen			
60	Kisten	**DITO,**	„ „	*Rotterdam;*
135	Balen	**SAGO MEEL,**	„ „	*Amsterdam;*
357	Pakken	**CASSIA VERA,**	„ „	*Rotterdam.*

Amsterdam 13 *April* 1861.

ROTTERDAM = S^T. PETERSBURG,
via KOPENHAGEN.

Het Stoomschip GIRONDE, Kapit. *van Emmerik*,
vertrekt naar KOPENHAGEN en ST. PETERSBURG **Woensdag 8 Mei.**

ROTTERDAM-BORDEAUX.

Het Stoomschip BORDEAUX, Kapitein *Bijl*,
vertrekt naar BORDEAUX **Woensdag den 15 Mei.**

Deze AFVAART correspondeert met de **MAILBOOT,** die 25 Mei van BORDEAUX naar ***BRAZILIE*** en ***LA PLATA*** vertrekt. — GOEDEREN voor ***PERNAMBUCO, BAHIA, RIO, MONTE-VIDEO*** en ***BUENOS-AYRES*** worden te Rotterdam met *directe* Connossementen aangenomen.

Nadere inlichtingen bij SMITH & Co., te Rotterdam.

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM, HULL en GOOLE.
Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.
Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

De Stoomboot **KILLARNEY,** Kapit. **Ths. Jewitt,** vertrekt van ROTTERDAM naar HULL en GOOLE ***iederen Zaturdag.***

Ligplaats: **Nieuwehoofd.** Adres HUDIG & PIETERS.

GENERAL STEAM-NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoom-Schepen vertrekken met Passagiers en Goederen geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

MEI 1861.

Donderdag 2,	's namiddags **4** ure.	**Dingsdag 7,**	's morgens **10½** ure.
Zaturdag 4,	's morgens **8** „	**Donderdag 9,**	„ **11** „

VRACHTEN: Groote Kajuit £ 1.10.—, heen en terug £ 2.5.—.
Voor-Kajuit „ —.17.6, „ „ „ „ 1.6.6.

GEBROEDERS SMITH, *Agenten.*

VERKOOPING van
BEHANGSELPAPIEREN enz.

De Notarissen *VAN DER HOEVEN & LORIÉ*, residerende te Rotterdam, zijn voornemens, onder directie van *VAN MARLE & DE SILLE*, op Maandag den 6 Mei 1861, des voormiddags ten 10 ure, in het Notarishuis, te Rotterdam, publiek te verkoopen:

Eene aanzienlijke Partij Ordinaire, Gesatineerde, Gevelouteerde en Gedecoreerde *Binnen-* en *Buitenlandsche* BEHANGSELPAPIEREN, LANDSCHAPPEN, DECORS, STEEN-, HOUT- en andere PAPIEREN, eene exquise Partij RANDEN en SCHOORSTEENSTUKKEN, Transparante GORDIJNEN, GORDIJNLINNEN, GORDIJNPAPIER, GOUDLIJSTEN, RAAMGAAS, RAAMVOORZETSELS, BEHANGSELLINNEN en andere KAMERBEHANGERS-BENOODIGDHEDEN meer. Alles afkomstig uit het gunstig bekende **Magazijn** van de Heeren **LEENHEER, SCHARTEN & Cio.,** te Rotterdam. Vrijdag en Zaturdag vóór de Verkooping van 10—4 ure te zien.

VERKOOPING
VAN
Hoepen, Biezen enz.

De Notaris *W. A. MEYBOOM*, residerende te Lekkerkerk, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens op Zaturdag den 4 Mei 1861, des voormiddags ten tien ure, te Krimpen o/d. Lek, ten Huize van den Kastelein **A. J. van der Laan** aldaar, om **kontant geld,** publiek te Verkoopen:

Eene aanzienlijke Partij **HOEPEN,** van alle bekende Soorten, alsmede eene Partij **KUIPERSBIEZEN,** voorts eene **SLEDE** met **Kraam,** en voor AFBRAAK: Twee **Rieten SCHUREN,** waarvan eene met Pannen gedekt; alles nagelaten door wijlen den Heer HUIG DRAPERS, in leven Koopman in Hoepen, gewoond hebbende te Krimpen o/d. Lek.

Zeer gemakkelijk te Water vervoerbaar en twee dagen te voren te zien op het Erf nabij den Molen van de Heeren HORSMAN en op de Noord te Krimpen o/d. Lek.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *PAATS en NIERSTRASZ*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Pincipale, zijn van meening om op Woensdag den 8 Mei 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, te Veilen en vervolgens te Verkoopen:

Een hecht, sterk en aangenaam gelegen
HUIS,
BOVENHUIS, ACHTERHUIS en ERVE,

aan de Delftschevaart, tegenover het Haagscheveer en achter uitkomende in de Verlaatstraat, te Rotterdam, wijk 6, n.° 329, Kadaster sectie K, ns. 1008, groot 84 Ellen.

Grondlasten over 1861 ƒ 35.—
Verhuurd in onderscheidene gedeelten tot 1 Mei 1862, als:

Het Benedenhuis voor	ƒ 200.—	's jaars.
Het Bovenhuis voor	- 190.—	„
Een gedeelte van het Achterhuis tegen ƒ 1.20 en een ander gedeelte tegen ƒ 1.10 per week, makende te zamen	- 119.60	„
En alzoo in alles opbrengende ..	ƒ 509.60	„

Te aanvaarden 15 Junij 1861.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, in den Oppert, wijk 6, nommer 8, te Rotterdam, terwijl het Perceel zal kunnen bezigtigd worden twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 11 tot 2 ure, op vertoon van een Toegangbillet, daartoe door voornoemde Notarissen af te geven.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam:	7, 9.30, 11.50, 3.30, 7.45
„ „ alleen n. 's Hage:	1 's nam., 9.35 's av.
„ Amst. naar Rotterdam:	8.5, 10.40, 1.30, 4.30, 7.30
„ 's Hage „ „	8.30, 10.18, 12.34, 3.44, 6.42, 8, 9.44
Aankomst te Rotterdam:	9.15, 11.5, 1.20, 4.30, 7.30, 8.45, 10.30

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN REYN, te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

DONDERDAG 2 Mei 1861, N°. 105.

KENNISGEVING.

Verkiezing van een Lid voor den Gemeenteraad.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gelet op art. 69 der Wet van den 4 Julij 1850 (Staatsblad n.° 37),

Doen te weten, dat afschriften van de Processen-Verbaal van de op den 30 April ll., in deze Gemeente plaats gehad hebbende herstemming tot verkiezing van een Lid voor den Gemeenteraad, zijn aangeplakt aan het Raadhuis in de Stadhuissteeg, en dat gelijke afschriften ter Secretarie dezer Gemeente, op de gewone dagen en uren, voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

Rotterdam den 1 *Mei* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. *de Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

Beschrijving van het Patentregt, over het dienstjaar 1861/62.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gezien het besluit van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, van den 30 April ll. A, n.° 3656/2, 3de afdeeling, (Prov. Blad n.° 49);

Doen te weten:

1°, dat de uitreiking van de verklaringen, in te vullen door de patentpligtigen, aangewezen bij de tabellen 1—15 (met uitzondering van de hierna onder n.° 2 vermeld) zal aanvangen op *Woensdag den* 8 *Mei aanstaande,* en dat de wederinzameling daarvan zal plaats hebben *acht* dagen na de uitgifte, tegen overgave van een bewijs van ontvangst, dat vervolgens, bij de afhaling van het patent, door den belanghebbende moet worden vertoond en teruggegeven;

2°, dat de declaratoiren aan de patentpligtigen, bedoeld bij n.° 37 tot 40 van tabel n.° 14, zullen worden uitgereikt *onverwijld* na den ingang van het dienstjaar, zijnde voor 1861 op den 1 *Mei aanstaande*, terwijl die na verloop van *drie* dagen zullen worden afgehaald; wordende onder deze patentpligtigen bedoeld: *slijters in wijnen*, *sterke dranken en likeuren*, doorgaans met minder dan 10 kan verkoopende; *slijters van bieren*, doorgaans niet meer dan *twee vaten* tevens uitslaande, *tappers*, *wijnhuis-*, *bierhuis-* en *kroeghouders*, en zij *die fijne likeuren in hunne huizen of winkels uitschenken;* alsmede *koffijhuishouders* en *houders van tuinen* of *buitenhuizen tot openbare uitspanningen; alle welke*, *volgens de wet*, *hunne beroepen niet anders dan voorzien van hun patent mogen uitoefenen;*

3°, dat de registers der patentpligtigen *uiterlijk op den* 31 *Mei aanstaande* zullen worden gesloten, wordende de belanghebbenden wijders verwezen naar de bepalingen van de artt. 18 en 37 der Wet van den 21 Mei 1819, betreffende de verpligting van hen, die bij de algemeene beschrijving mogten worden overgeslagen, en de straffen gesteld op het verzuim van het doen van aangifte of gebreken daarin;

4°, dat de tijd tot het doen der aangiften door de *eigenaars*, *vaste huurders* of *andere vaste gebruikers van binnenvaartuigen*, reeds op den 1 Mei aanstaande zal worden geopend, en dat die aangiften in deze gemeente moeten gedaan worden aan het bureau van Heeren *Zetters*, gehouden wordende aan de Kaasmarkt, wijk 8, n.° 44;

5°, dat de aangiften van *rondreizende kooplieden*, *commissionairs*, *fabriekanten*, *agenten*, *factoren*, *kantoorbedienden* en anderen, als ook die van *kramers*, *debitanten van loterijbriefjes* en *ondernemers van vermakelijkheden*, en verder van allen die bij de beschrijving mogten zijn overgeslagen, eveneens aan bovengemeld bureau van Heeren *Zetters* gedaan moeten worden.

Rotterdam den 1 *Mei* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

de Secretaris, J. L. NIERSTRASZ. *de Burgemeester*, J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van woensdag 1 *mei.*

Aan de orde is het opmaken van eene lijst van vijf kandidaten voor de vacature in den Hoogen Raad, ontstaan door het overlijden van het lid van dien Raad, den heer mr. W. C. B. Wintgens.

Tot stemopnemers worden door den voorzitter benoemd de heeren Hoekwater, van der Veen, Kingma en Beens.

1ste kandidaat, 1ste stemming (52 briefjes in de bus), de heeren en mrs. A. van der Laan 7, C. M. Wintgens 24, Heemskerk Az. 1, A. de Vries 14, J. H. de Sitter 3, van Eck 1, Meeuwse 1, Elout 1; 2de vrije stemming (55 briefjes in de bus), de heeren en mrs. van der Laan 4, Wintgens 30, de Vries 18, Twiss 1, de Sitter 1, Meeuwse 1. — De heer *C. M. Wintgens*, president van het Provinciaal Geregtshof in Limburg, is alzoo benoemd tot 1sten kandidaat.

2de kandidaat, 1ste stemming (53 briefjes in de bus), de heeren en mrs. van der Laan 14, de Vries 23, de Sitter 5, Levyssohn Norman 1, van Galen 2, Meeuwse 3, Jespers 2, Bichon van IJsselmonde 1, Heemskerk Az. 1, blanco 1; 2de vrije stemming (53 briefjes in de bus), de heeren en mrs. de Vries 35, Jespers 3, de Sitter 2. van der Laan 11, Meeuwse 1, van Galen 1. — Zoodat de heer mr. *A. de Vries,* regter in de arrondissements-regtbank te Amsterdam, benoemd is tot tweeden kandidaat.

3de kandidaat, 1ste stemming (52 briefjes in de bus), de heeren en mrs. Jespers 3, van der Laan 27, Levyssohn Norman 3, de Sitter 6, Heemskerk Az. 4, van Eck 1, Wichers 2, Meeuwse 2, Versfelt 1, Bichon van IJsselmonde 2, van Galen 1; (niettegenstaande 53 leden op de presentie-lijst hadden geteekend) derhalve heeft de meerderheid verkregen de heer mr. *A. van der Laan*, griffier der Prov. Staten van Friesland, en is alzoo benoemd tot derden kandidaat.

4de kandidaat, 1ste stemming (53 briefjes in de bus), de heeren en mrs. Heemskerk Az. 5, de Sitter 16, blanco 3, Bichon van IJsselmonde 9, Levyssohn Norman 9, Veegens 1, Jespers 4, Meeuwse 3, van Eck 2, Wintgens 1; 2de vrije stemming (51 briefjes in de bus), de heeren en mrs. de Pinto 1, Levyssohn Norman 9, Bichon van IJsselmonde 6, de Sitter 27, Jespers 3, Meeuwse 1, blanco 2, Heemskerk Az. 2. — De heer mr. *J. H. de Sitter*, regter in de arrond.-regtbank te Groningen, is alzoo benoemd tot vierden kandidaat.

5de kandidaat, 1ste stemming (51 briefjes in de bus), de heeren Levyssohn Norman 16, blanco 4, Bichon van IJselmonde 15, Wichers 2, Twiss 1, v. Nierop 1, Heemskerk Az. 2, Lipman 1, v. d. Heiden Reinestein 2, Jespers 4, Versfelt 1, v. Eck 2; 2de vrije stemming (49 briefjes in de bus) de heeren en mrs. Bichon van IJsselmonde 20, Levyssohn Norman 16, v. Eck en Heemstra Az. 2, Wichers 1, Versfelt 1, Meeuwse 1, v. d. Linden 1, Jespers 3, v. d. Heiden Reinestein 1, blanco 1; 3de (tusschen) stemming tusschen de heeren v. Eck en J. Heemskerk Az. om te bepalen, wie van beide heeren op het viertal zal geplaatst worden (49 briefjes in de bus) de heeren en mrs. D. van Eck 30 en J. Heemskerk Az. 16, blanco 3, zoodat eerstgenoemde op het viertal zal geplaatst worden; 4de (tusschen) stemming tusschen de 4 personen, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, nl. de heeren en mrs. Bichon van IJsselmonde, Levyssohn Norman, Jespers, v. Eck (51 briefjes in de bus) de heeren en mrs. Bichon van IJsselmonde 26, Jespers 5, van Eck 3, Levyssohn Norman 16, blanco 1. — De heer *J. A. M. Bichon van IJsselmonde*, vice-president van de arrond.-regtbank te Rotterdam, is mitsdien benoemd tot vijfden kandidaat.

Deze nominatie zal den Koning worden aangeboden door de heeren stemopnemers en de heeren Slicher van Domburg, Hoynck, de Brauw en Luyben.

In deze zitting heeft verder als lid der Kamer zitting genomen de heer *van Zuylen van Nyevelt*, nadat de commissie, benoemd tot het onderzoek van diens heers geloofsbrieven (bij monde van den heer Dullert) verslag had uitgebragt en gunstig geconcludeerd, en die heer, in handen van den President, daartoe door den Koning gemagtigd, de gevorderde ambtseeden had afgelegd.

Verder is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wetsontwerp, „betreffende de onteigening van de percelen, ten behoeve van den aanleg van eene algemeene begrafenisplaats te Amsterdam."

Tegen aanstaanden zaturdag morgen ten 10 ure is aan de orde gesteld:

1. Enquête omtrent den toestand van de Maas en de Zuid-Willemsvaart.
2. Conclusie van het rapport over de Staatsbegrooting 1857 en 4 andere rekeningen.
3. Eindverslagen van een reeks naturalisatie-wetten van G. F. Wille en 7 anderen.
4. Overeenkomst met Oostenrijk tot verlenging van het postverdrag.

Indien echter morgen de behandeling van het wetsontwerp omtrent *den doorvoer van Landverhuizers* mogt afloopen, dan zullen de vier zoo evengenoemde onderwerpen behandeld worden, één dag vroeger en dus op aanstaanden vrijdag morgen, ten 11 ure.

DEFINITIVE VASTSTELLING

VAN HET

XIde HOOFDSTUK

DER

Staatsbegrooting voor 1861.

VOORLOOPIG VERSLAG.

§ 1. Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1861 stond het gevoelen op den voorgrond, dat de mededeeling van den Minister van Buitenlandsche Zaken, den 23sten april jl. aan de Kamer gedaan, waarin eene betrekkelijk ruime plaats aan de koloniale aangelegenheden is ingeruimd, minder vatbaar was voor schriftelijke behandeling, en dat hetgeen deswege te zeggen viel voor de openbare beraadslaging kon worden bewaard. Te minder meende men over de daarin aangeroerde en over andere hier in aanmerking komende punten schriftelijk te moeten uitweiden, opdat de Minister van Kolonien zich niet genoopt vond tot een tijdroovend antwoord, waardoor de afdoening der zaak zou worden vertraagd. Nogtans kon men eenige opmerkingen over het bedoelde programma niet terughouden; hetwelk, meende men, wat de Kolonien betreft, meer in omvang dan door duidelijkheid van verklaring omtrent het stelsel der Regering ten aanzien van het koloniaal beheer uitmunt. De daardoor geboren onzekerheid scheen niet weinig te worden vermeerderd doordien de Regering, juist waar het de koloniale aangelegenheden geldt, verklaart. dat zij het dwangjuk van een beginsel schuwt. De trouw aan een na rijp beraad aangenomen beginsel laat zich moeijelijk als een te schuwen kwaad beschouwen.

De Regering zegt in hare mededeeling, dat zij de vraag ter zijde laten wil, welke redenen de Kamer op het einde des vorigen jaars tot het verwerpen van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting hebben bewogen, daar dit onderzoek te ver zou leiden. Die redenen lagen echter, naar men beweerde, voor de hand. Zij zullen wel voornamelijk daarin te zoeken zijn, dat de Minister van Kolonien, van wien de begrooting was uitgegaan, na bij zijne aanvaarding van het bewind in 1858 de banier eener liberale koloniale politiek te hebben opgestoken, later ten eenenmale van gevoelen veranderd was en zich met opzigt tot de voornaamste vraagstukken van wetgeving en beheer voor Nederlandsch Indië toenemend bewoog in eene tegenovergestelde rigting; terwijl hij zich, bijv. ook wat de emancipatie der West-Indische slaven betreft, te zeer door allerlei invloed van buiten scheen te laten wegslepen. Men achtte die herinnering niet overbodig, daar de mededeeling van 23 april ligt aan het vermoeden voet kon geven, dat de nieuwe Minister van Kolonien zich veeleer aan het latere, dan aan het oorspronkelijk stelsel van dezen zijnen voorganger zou aansluiten; iets wat door deze leden ernstig zou worden afgekeurd.

Met bevreemding vooral had men in de mededeeling de tegenoverstelling opgemerkt van het stelsel van behoud, door de Regering ten aanzien der kolonien voorgestaan, aan een gevoelen, dat nederkomt op slooping van al het bestaande. Zulk eene onjuiste voorstelling kon tot onbillijke beoordeeling aanleiding geven.

Eene laatste bedenking tegen het bedoelde onderdeel van het ministerieel programma vinde hier hare plaats. Dat stuk is zoodanig gesteld, alsof de Regering in de keus van het ten aanzien van Nederl. Indië te volgen stelsel de handen geheel vrij had. Zij scheen uit het oog te verliezen, dat het Regeringsreglement van 1854 bij alle handelingen op dit gebied tot rigtsnoer strekken moet. Eene duidelijke uiteenzetting van de wijze, waarop bijv. onder het nieuwe Kabinet art. 56 van het Regeringsreglement zou worden toegepast, zou beter ter zake hebben gediend, dan het bestrijden eener omverwerpingszucht, die in de Kamer geen tolken vindt.

§ 2. Dezelfde onbestemdheid, die men met opzigt tot het voor Nederlandsch Indië aan te nemen regeringsstelsel in de mededeeling opmerkte, heerscht ook in de gezegden over de werkzaamheid, die de Regering zich ten aanzien der wetgeving op koloniaal gebied voorstelt. De indiening van ééne bepaalde wet, die op de drukpers, wordt aangekondigd; maar overigens wordt alleen vermeld, dat behoefte is aan wettelijke waarborgen tegen enkele handelingen, die in den laatsten tijd aanstoot hebben gegeven. Welke handelingen heeft de Regering hier op het oog? Zij bewaart het stilzwijgen over andere onderwerpen, die ongetwijfeld behoefte hebben aan wettelijke regeling en waaromtrent men, zoo als uit het vervolg van dit verslag blijken zal, begeerig is haar gevoelen te kennen.

§ 3. Naarmate de behoefte aan de wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen sterker wordt gevoeld, heeft men in de meeste afdeelingen met te grooter genoegen de verzekering des Ministers van Kolonien in zijne Mem. van Toelichting tot de tegenwoordige begrooting ontvangen, dat hij deze belangrijke aangelegenheid dadelijk in overweging genomen heeft en zich sterk maakt binnen korten tijd een ontwerp daaromtrent aan de beoordeeling der Wetgevende Magt te onderwerpen. Sommige leden konden echter niet ontveinzen, dat eene bloote toezegging op dit punt hen nog weinig bevredigde. Zulke beloften zijn sedert twaalf jaren telkens gedaan; er is daaraan zelfs wel eens een begin van uitvoering gegeven, zonder dat men een stap nader kwam tot het beoogde doel. Telkens heeft de zaak op hinderpalen schipbreuk geleden, waaronder de twist behoorde, of de regeling der comptabiliteit hier te Lande niet aan die der Indische comptabiliteit moest vóórgaan. In de gedane toezegging ligt het bewijs, dat dit maal althans deze klip zal worden vermeden. Men drukte den wensch uit, dat als hoofdbeginselen voor de nieuw te ontwerpen wet zouden worden aangenomen, in de eerste plaats vaststelling der Indische begrootingen door den wetgever in het moederland, natuurlijk op zoodanige wijze dat het Indisch bestuur niet te zeer belemmerd wierd; in de tweede plaats onderwerping der in Nederland voor de kolonien gedane uitgaven aan de gewone, hier geldige regels van comptabiliteit.

§ 4. Onder de onderwerpen die, behalve de van Regeringswege opgenoemde, regeling bij de wet eischen, telt men vooral de vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer voor Nederlandsch Indië. Art. 129 van het Regeringsreglement van 1854 kent de regeling van dit onderwerp bepaald aan den wetgever in het moederland toe. Zij is voor ons verkeer met Nederlandsch Indië en voor het welzijn der Indische maatschappij zelve van het allerhoogste gewigt; te meer nog omdat de bestaande tarieven zoo gebrekkig zijn, in menig opzigt nadeelig werken en zelfs ongerijmde bepalingen behelzen. De vorige Minister van Kolonien, de heer Rochussen, had deze leemte gevoeld en dan ook, kort na zijne optreding, de schets van een nieuw tarief, dat, naar men meent te weten, in eenen liberalen geest was opgesteld, aan het Indisch Bestuur ter beoordeeling verzonden. Hij had tijdens zijne aftreding daarop antwoord ontvangen en sprak van de noodzakelijkheid om deswege hier te Lande nog onderzoek te doen en raad in te winnen. Men vroeg derhalve, of er eenig uitzigt bestaat, dat de wetgever van het moederland weldra geroepen zal worden om aan de bepaling van art. 129 van het Regeringsreglement uitvoering te geven.

§ 5. Evenzoo wenscht men te weten, of het in de bedoeling der Regering ligt, omtrent de regeling der Gouvernements-cultures op Java, meer bepaald omtrent de uitgifte van cultuur-contracten, vooral ook aan suikerplanters, alsmede omtrent de regeling van den arbeid, in zoover die te pas komt, de medewerking des wetgevers in te roepen; dan wel of deze aangelegenheid voortdurend van besluiten en aanschrijvingen, hetzij van het koloniaal opperbestuur hier te Lande, hetzij van de Indische gezaghebbers afhankelijk blijven zal.

§ 6. Tot de onderwerpen, op welker wettelijke regeling reeds sedert lang is aangedrongen, behooren ook de koloniale pensioenen en verloftractementen. Elke mededeeling van staten der genoten wordende toelagen van dezen aard verhoogt het verlangen naar het binden van het uitvoerend gezag op dit punt aan vaste regels, waarvan, hoe zij dan ook worden gesteld, geene afwijking mogelijk is. Tot nu toe zijn de daaromtrent bestaande reglementen maar al te dikwijls onder allerlei voorwendsels verkracht, zoodat het zelfs niet aan voorbeelden ontbreekt, dat het bedrag van het pensioen of verloftractement geregeld is niet naar het ambt, door den titularis werkelijk bekleed, maar naar dat, hetwelk hij onder gunstige omstandigheden te eeniger tijd had kunnen bekleeden. De voorlaatste Minister van Kolonien heeft het bestaan van dit misbruik niet kunnen ontkennen, en men wenscht dus te weten, of de tegenwoordige Minister voornemens is den eenig afdoenden waarborg tot het te keer gaan daarvan voor het vervolg aan te grijpen.

§ 7. Volgens art. 104 van het Regeringsreglement kunnen vonnissen, door den Nederlandschen regter gewezen, in Indië, en omgekeerd vonnissen van den Indischen regter in Nederland ten uitvoer worden gelegd. Deze bepaling schijnt echter geene toepassing te kunnen erlangen zoolang het aan eene nadere regeling omtrent de wijze dier toepassing ontbreekt. Men vraagt derhalve, of deswege reeds iets bij algemeene verordening is vastgesteld; zoo neen, of ook deze aangelegenheid niet uit haren aard tot de zoodanige behoort, waaromtrent de tuschenkomst des wetgevers in het moederland wordt vereischt.

§ 8. In verband ook met de gezegden in de Memorie van Toelichting omtrent de dringende behoefte aan versterking van personeel bij het Departement van Kolonien, opdat meer zorg aan de Indische begrootingen zou kunnen worden besteed, is het verlangen geuit, dat de Minister de laatste dier begrootingen, zoo als zij in de bijzonderheden is vastgesteld, aan de Kamer mogt mededeelen; althans voor zoover daartegen geene aan het Landsbelang ontleende bezwaren van overwegenden aard bestaan. Die mededeeling zou het groote nut kunnen hebben, dat de leden zich bij tijds voor de veel omvattende taak, die hen bij de indiening der Indische comptabiliteitswet wacht, konden voorbereiden en zou voor hen eene nieuwe bron tot vermeerdering van kennis der Indische staatshuishouding openen. Welligt ook zou zij de nuttige strekking hebben om de ongunstige indrukken weg te nemen, die men wel eens, te regt of ten onregte, met opzigt tot het vaststellen en besteden der uitgaven voor de dienst in Nederlandsch Indië ontvangen heeft.

§ 9. Niet enkel onderwerpen van wetgeving, ook punten van inwendig bestuur in Nederlandsch Indië werden ter sprake gebragt. Ofschoon daaronder verscheidene waren, waarvan de behandeling tot de volgende begrooting scheen te kunnen worden verdaagd, keurt men omtrent andere nu reeds het erlangen van inlichting noodzakelijk. Tot de laatste behoort de regeling van de brievenpost op Java. Aan het verbeteren dier regeling is sedert jaren gearbeid, maar met zoo weinig vrucht, dat, op de wijze van betaling van het brievenport na, alles nog bij het oude schijnt gebleven te zijn, zoodat men zich in een onlangs uitgekomen geschrift levendig over de achterlijkheid, die in dit opzigt bestaat, beklaagd heeft. Zij valt te meer in het oog, nu nevens een geheel op den ouden voet plaats hebbend brievenvervoer, eene uitvinding van den nieuweren tijd, de telegraaf, op Java in werking is. De behoefte van het verkeer vordert steeds dringender, dat in dit opzigt eindelijk de weg van afdoende verbetering worde ingeslagen. Men vraagt of de Minister het uitzigt daarop binnen een niet te ver verwijderd tijdperk openen kan.

§ 10. Evenzoo wenscht men de meening des Ministers omtrent een ander gewigtig punt, den aanleg van spoorwegen op Java, te kennen. Naar men vernomen heeft, is niet lang geleden op nieuw concessie door bijzondere personen aangevraagd voor drie aldaar aan te leggen spoorweglijnen, die Batavia met Buitenzorg, Samarang met de Vorstenlanden en Soerabaija met het binnenland zouden verbinden. Aanvankelijk schijnen die aanvragen bij de Regering geene ongunstige ontvangst te hebben genoten. Intusschen zijn reeds voor eenigen tijd een paar deskundigen naar Java gezonden om omtrent den aanleg van spoorwegen aldaar een opzettelijk onderzoek te doen. Het kan jaren duren eer dezen het verslag hunner bevinding openbaar maken. Zal nu de beslissing omtrent alle bijzondere aanvragen van concessie tot na het uitbrengen van dat verslag moeten wachten? En zullen, indien eens het vroeger begrip zegeviert, dat de spoorwegen op Java van Staatswege moeten worden aangelegd, daardoor alle bijzondere ondernemingen van dezen aard uitgesloten zijn? Bij voorraad schijnen door de instructiën, die de bedoelde deskundigen, de heeren Stieltjes en Dixon, ontvangen hebben, aan den Gouverneur-Generaal op dit punt de handen gebonden te zijn; zoodat hij geenerlei beschikking ten aanzien van bijzondere aanvragen tot spoorwegaanleg zou kunnen nemen.

§ 11. De onlangs ontvangen berigten wegens de moeijelijkheden, die een hooggeplaatst Britsch staatsman ontmoet heeft, toen hij van de reede van Batavia die hoofdplaats trachtte te bereiken, waren voor het nationaal eergevoel verre van streelend. Zij hebben op nieuw de aandacht gevestigd op den slechten toestand, waarin zich al de noordelijke havens op Java bevinden. Wat sedert jaren tot verbetering is gedaan, was weinig beteekenend of beantwoordde niet aan het doel. Intusschen geldt het hier een gewigtig scheepvaart- en handelsbelang, waarin het Gouvernement zelfs zeer bijzonder betrokken is. Men zou daarom wenschen, dat de Minister met opzigt tot de vraag, of daarin op afdoende wijze is te voorzien, in Indië zelfs de noodige inlichtingen inwon en den uitslag van zijn onderzoek bij het indienen der volgende begrooting van het Departement van Kolonien mededeelde.

§ 12. Sedert jaren wordt aan de versterking van Java gearbeid; maar kan de Minister de zekerheid geven, dat daarbij naar één plan wordt te werk gegaan, en dus niet nutteloos schatten worden verspild?

§ 13. In § 8 der Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag wegens de oorspronkelijke Staatsbegrooting voor het Departement van Kolonien voor 1861 werd door den toenmaligen Minister, ten bewijze dat aan de trapsgewijze uitvoering der bepalingen van het Regeringsreglement voor Nederlandsch Indië steeds gearbeid werd, onder anderen gewezen op de reeds gedeeltelijk volbragte regelingen der persoonlijke diensten, waartoe de inboorlingen aldaar verpligt zijn en waarover in art. 57 van het Regeringsreglement gehandeld wordt. Men nam daaruit aanleiding om te vragen, hoe ver de uitvoering van het genoemde wets-artikel thans gevorderd is; in welken geest de tot stand gebragte verordeningen zijn vastgesteld, en in welke gewesten van Java de bedoelde regeling voor goed heeft plaats gehad.

§ 14. Uit den aard der zaak had bij deze overweging, ook met het oog op hetgeen daaromtrent in de mededeeling des Ministers van Buitenlandsche Zaken wordt gezegd, eene levendige gedachtenwisseling plaats over het stelsel, hetwelk ten aanzien der Gouvernementscultures op Java behoort te worden aangenomen. Enkele leden toonden zich daarbij zeer ingenomen met de gezegden in die mededeeling, dat dit stelsel onaangetast moet blijven en dat geene zijdelingsche ondermijning daarvan behoort te worden toegelaten. Zij stemden geheel in met den lof, in de ministeriële mededeeling aan de werking daarvan toegezwaaid en toonden zich overtuigd, dat een zoo zeer in de maatschappelijke instellingen op Java geworteld stelsel, in het belang der Javanen zelven, niet verlaten mag worden. Men voerde hun te gemoet, of zij wel in het oog hielden. dat het Gouvernement zelf in de laatste jaren onderscheidene takken van cultuur allengs heeft laten varen, zoodat thans geene andere melding verdienen dan de koffij-, suiker- en indigoteelt. De laatste dier takken van het cultuurstelsel wordt nog bovendien toenemend losgelaten. De minister Rochussen verklaarde in november 1860 overtuigd te zijn, dat de cultuur van stek-indigo op Java, zelfs in de Vorstenlanden, als te zeer de groeikracht van den grond uitputtende, op den duur niet in stand te houden was. Wanneer men nu de onaantastbaarheid van het stelsel van Gouvernements-cultures zoo hoog laat klinken, is dan daardoor te verstaan, dat voortaan met opzigt tot geen enkelen tak meerdere vrijheid van beweging mag worden toegelaten, en dat zelfs op de reeds plaats gehad hebbende inkrimping behoort te worden teruggekomen? Maar dan zou men nog behoudender willen zijn dan een afgetreden behoudend Minister.

De leden, die de gezegden in de mededeeling des Ministers van Buitenlandsche Zaken over de onaantastbaarheid der Gouvernements-cultures toejuichten, betuigden hunne bevreemding. dat te gelijk het voornemen werd geopenbaard om aan de sluimerende krachten, die zich naar vrijen arbeid en vrije industrie uitstrekken, een uitweg te geven. Zij zagen daarin een onoplosbaren strijd. Anderen waren er ver af van dat voornemen tot opwekking van sluimerende krachten te wraken, maar wilden toch gevraagd hebben langs welken weg en op welke wijze de Regering zich de uitvoering voorstelde. Was het gezegde zoodanig te verstaan, dat niet op Java maar enkel op de buitenbezittingen de nieuwe uitweg voor vrije arbeid en vrije industrie zou worden geopend? Zoo neen, welke houding zou dan door den tegenwoordigen Minister van Kolonien tegenover het streven naar vrijen arbeid en vrije industrie op Java worden aangenomen? De minister Rochussen is geëindigd met daaromtrent stipte onzijdigheid voor te schrijven. Zijn opvolger heeft, naar men meent, een geheel ander stelsel voorgeschreven. Zou thans weer tot de onzijdigheid worden teruggekeerd, met eene verklaring echter van bepaalde sympathie?

Hoe staat het voorts met de vernieuwing der bestaande suikercontracten op Java? Naar het schijnt heeft de uitvoering van de daaromtrent van hier uitgegane bevelen aanvankelijk zwarigheden ontmoet. Is de Gouverneur-Generaal, in weerwil dier bedenkingen, toch geëindigd met de ontvangen bevelen uit te voeren; zoo ja, hoe ver is die uitvoering gevorderd?

Nog tot eene andere vraag gaven de gezegden in de ministeriële mededeeling over de Gouvernements-cultures aanleiding. Daarbij werd gewaagd van het *zonder compensatie* afstand doen door den Staat van de voordeelen, die hij thans uit dat stelsel geniet, en van het *wegschenken* dier voordeelen aan particu-

lieren. Wat is daardoor te verstaan, of liever op welke tegenstanders heeft de Regering hier het oog? Evenmin als men iemand in de Kamer kent, die de Javanen in het genot der Europesche beginselen van vrijheid en gelijkheid wil stellen, is daar ooit het stelsel verdedigd om de voordeelen, door den Staat uit het cultuurstelsel genoten, aan particulieren weg te schenken.

§ 15. Met aandrang werd nadere inlichting gevraagd omtrent eene stuitende gebeurtenis, onlangs op Java voorgevallen: de uitzetting van twee Nederlanders uit een district van de residentie Tagal. Men gaf daarbij te kennen, dat van de exorbitante bevoegdheid tot regtsweigering, aan den Gouverneur-Generaal bij art. 84 van het Indisch Regeringsreglement toegekend, toch wel nooit dan in zeer bijzondere gevallen gebruik behoort te worden gemaakt, vooral niet wanneer het eene burgerlijke regtsvordering geldt. Men wenschte te weten welke gronden in dit geval voor de regtsweigering hadden bestaan en welke bepaling van de algemeene verordening, in art. 34 bedoeld, daarbij is ingeroepen.

Uit dezelfde residentie Tagal is onlangs nog een ander ergerlijk berigt ontvangen: dat wegens de verordening omtrent het bewijzen van eer aan een vlaggestok, onder strafbedreiging. Men vroeg wat de Regering over die verordening denkt, en of het, volgens het thans op Java bestaand stelsel van inwendig beheer, aan ieder resident vrij staat binnen zijn gewest dergelijke op zich zelve staande willekeurige bepalingen, zonder eenig toezigt van het oppergezag, te maken en te handhaven.

Ook het gebeurde omtrent de verwoesting van suikerrietvelden in Cheribon verdient, in verband met de op Java aangenomen of aan te nemen beginselen omtrent vrije industrie en vrijen arbeid, nog nadere toelichting. Men wenscht te weten, of de tegenwoordige Minister daaromtrent meer kan mededeelen, dan in het reeds der Kamer aangeboden voorloopig rapport van den resident vervat was.

§ 16. De inlichtingen, bij de behandeling der oorspronkelijke begrooting van het Departement van Kolonien voor 1861 gegeven omtrent de uitgifte van woeste gronden, die in de laatste jaren op Java hebben plaats gehad, versterkten de overtuiging, dat het Koninklijk besluit van 3 julij 1856 verkeert werkt, of liever nagenoeg alle werking mist. Men meent het er voor te mogen houden, dat, indien aan zoodanige uitgifte minder belemmerende voorwaarden verbonden wierden, de aanvragen menigvuldiger zouden zijn, en in 't algemeen dat de Regering zonder eenig gevaar daaromtrent een meer liberaal stelsel kon aannemen. Welligt zal zulk een stelsel uitnemend geschikt zijn om voor de sluimerende krachten, die zich naar vrijen arbeid en vrije industrie uitstrekken, een nieuwen uitweg te openen. Welligt zelfs zou de Nederlandsche Handelmaatschappij, die thans hare ledig liggende kapitalen besteedt om aan vrije ondernemingen van koffijteelt op Ceylon deel te nemen, daardoor genoopt worden tot pogingen om die kapitalen op het eigenaardig veld harer werkzaamheid, namelijk op Java, vruchten te doen dragen. Men vraagt welke denkbeelden de tegenwoordige Minister van Kolonien omtrent deze aangelegenheid koestert.

§ 17. Al verder wenscht men onderrigt te worden welk stelsel de tegenwoordige Minister van Kolonien omtrent den verkoop van Gouvernementsproducten op Java voornemens is aan te nemen. Zal die verkoop gelaten worden op den tegenwoordigen voet, of zal de Regering, die, volgens de overeenkomst met de Handelmaatschappij van 1853, sedert 1° januarij 1860 daaromtrent volkomene vrijheid bezit, aan dien verkoop meer uitbreiding geven?

§ 18. Daar beweerd wordt, dat de Handelmaatschappij door den aankoop van een aantal exemplaren van een dagblad, aan de Indische belangen gewijd, de instandhouding van dat dagblad tracht te verzekeren, vraagt men, of de Handelmaatschappij dit als lasthebber van het Gouvernement, dan wel als bijzondere instelling doet.

§ 19. Bij de sedert lang gevoelde behoefte aan eene geheele hervorming der Delftsche Akademie, heeft men met bevreemding onlangs in de dagbladen gewag zien maken van eene aanschrijving van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan het Delftsche gemeentebestuur omtrent de aanwijzing van een gebouw voor de kazernering van een deel van de kweekelingen der Akademie. Zulk een maatregel scheen, zoolang omtrent de instelling zelve geene afdoende beslissing genomen is, minder gepast.

§ 20. Ook met opzigt tot de voornemens des Ministers van Kolonien wegens de emancipatie der West-Indische slaven werden bij het plaats gehad hebbend onderzoek vragen gedaan. Bij de sedert door dien Minister omtrent dit punt gegeven inlichtingen zijn deze vragen beantwoord, zoodat zij hier gevoegelijk achterwege kunnen blijven. Intusschen heeft men in de afdeelingen der Kamer nog omtrent een ander tot de West-Indische kolonien betrekkelijk onderwerp inlichting gevraagd, namelijk de voorloopige invoering aldaar eener nieuwe burgerlijke en strafwetgeving. Het behoeft naauwelijks herinnering, dat dezerzijds tegen de wijze, waarop de Regering die invoering meende te doen plaats hebben en tegen geheel het Koninklijk besluit betrekkelijk de zending van den heer Metman bezwaren zijn geopperd, die niet naar eisch zijn opgelost. Sedert is de heer Metman overleden. Daarin ligt eene aanleiding te meer om te vragen, welke de tegenwoordige stand dezer zaak is.

De begrooting zelve.

Op nieuw vond men er wezenlijk bezwaar in, dat op deze begrooting onderscheidene posten van uitgaaf worden gemist, die uit hunnen aard daarop eene plaats behooren te vinden, gelijk de kosten der Delftsche Akademie, die voor de opleiding van kweekelingen te Breda, die voor het werfdepôt te Harderwijk en thans ook die voor het invalidengesticht te Bronbeek. Jaar op jaar is op de aanvulling van dit hoofdstuk in dien zin aangedrongen; maar altijd zonder vrucht. De tegenwoordige Minister van Kolonien schijnt, blijkens zijne Memorie van Toelichting, zelf te gevoelen, dat aan die onvolledigheid een einde behoort te worden gemaakt. Hij spreekt daarin van de onraadzaamheid om, nu de Staten-Generaal eerlang zullen worden geroepen om tot het tot stand brengen der wet op de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen mede te werken, in de inrigting dezer begrooting verandering te brengen. Maar al had de indiening dier wet inderdaad binnen een kort tijdsverloop plaats, zou zij daarom waarschijnlijk nog niet zoo spoedig vastgesteld en in werking gebragt zijn. Waarom dan niet reeds dadelijk door het uittrekken der bedoelde posten, waarop zonder eenig bezwaar hoegenaamd de regelen der comptabiliteit, zoo als die hier te Lande bestaan, toe te passen zijn, althans eenige meerdere volledigheid aan de tegenwoordige begrooting gegeven? Inzonderheid ook zou men er prijs op stellen, dat de subsidien voor de West-Indische kolonien op de begrooting van het Departement van Kolonien voorkwamen. Zij vonden daarop in vroegere jaren eene plaats. Indien eens onverhoopt de Indische begrooting geen batig slot meer opleverde, zouden de bedoelde subsidien niet anders te verstrekken zijn dan uit kracht van eene begrootingswet, door den wetgever in het moederland vastgesteld. De Regering zelve heeft door hare opvolgende voordragten omtrent de emancipatie der West-Indische slaven getoond, dat zij, zonder medewerking van dien wetgever, voor het doen van aanmerkelijke uitgaven voor die kolonien terugdeinst. Indien, gelijk sommige leden meenden, bij den bijzonderen aard dezer begrooting, die te midden van het dienstjaar wordt vastgesteld, eene aanvulling daarvan in den aangeduiden zin misschien tot bezwaren aanleiding kon geven, verwacht men in elk geval, dat de onmiddellijk volgende, in september aanstaande in te dienen, die aanvulling behelzen zal.

Art. 2. Het tractement van den secretaris-generaal van het departement is hier voor *f* 4000 uitgetrokken. Men mag niet onderstellen, dat dit van elders zal worden aangevuld, en zou zelfs daaromtrent geen twijfel opperen, indien niet uit aan de Kamer medegedeelde staten op te maken ware, dat de vorige secretaris-generaal boven en behalve het tractement van *f* 4000 als zoodanig, nog een aanzienlijk verlof-tractement als Indisch ambtenaar genoten heeft, welk verlof-tractement nog daarenboven slechts op grond eener onverdedigbare assimilatie was verleend. Genot van dubbele bezoldiging uit tweeërlei bron schijnt altijd afkeurenswaard, en heeft dan ook vroeger niet, althans niet in die mate, voor de ambtenaren van het Departement van Kolonien, die een Indisch verlof-tractement genoten, plaats gehad. Op de stukken wegens de Staatsbegrooting voor 1857 vindt men aangeteekend, dat op het tractement van den toenmaligen secretaris-generaal, die mede tot de kategorie van verlof-tractement trekkende ambtenaren behoorde, uit dezen hoofde *f* 1500 werd bespaard.

Het heeft de aandacht getrokken, dat, terwijl, ook op aandrang der Kamer, de betrekking van raad-adviseur bij andere departementen van algemeen bestuur is gesupprimeerd, bij het Departement van Kolonien een tweede raad-adviseur is aangesteld, zoodat, daar ook een militair adviseur bij het departement werkzaam is, de Minister thans reeds door drie adviserende ambtenaren wordt omringd. Men zou dit vooral moeten afkeuren indien het zamenhing met de heimelijke bedoeling om ongevoelig eenen Raad van Kolonien te doen ontstaan. Het denkbeeld der vestiging van zulk eenen Raad heeft meermalen bestrijding gevonden. De verwezenlijking daarvan, zonder dat de zaak vooraf een onderwerp van opzettelijke overweging had uitgemaakt, zou reeds daarom ongepast zijn.

In de Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp wordt gewag gemaakt van een der hoofdambtenaren van het departement, aan wien wachtgeld is verleend, en die niet behoefde te worden vervangen. Moeten deze woorden zoodanig worden verstaan, dat de afdeeling, aan welker hoofd de bedoelde ambtenaar, de referendaris Bogaard, stond, opgeheven en in andere afdeelingen versmolten is? Zoo neen, hoe laat zich dan het verleenen van wachtgeld aan dien ambtenaar met het Koninklijk besluit van 1849 omtrent de wachtgelden overeenbrengen? Naar het schijnt is het ontslag van den heer Boogaard veeleer aan persoonlijke redenen dan aan eenen maatregel van vereenvoudiging of reorganisatie toe te schrijven.

Wanneer het waar is, wat men beweert, dat de verwarmings-machine in het nieuwe gebouw van het Ministerie van Kolonien zoo weinig aan de verwachting beantwoordt, dat in de vertrekken daarvan gewone vuurhaarden zijn geplaatst, mag de betrekking van machinist, voor wien hier *f* 1000 wordt uitgetrokken, wel als een tamelijk overtollig ambt worden beschouwd.

Art. 8. Men keurt het goed, dat thans de kosten van overbrenging en verhuizing uit het oude naar het nieuwe locaal van kolonien afzonderlijk zijn geraamd, en dus de post voor onvoorziene uitgaven gaaf blijft. Het is altijd eene verkeerde handelwijze voor uitgaven, die zich vooraf laten ramen, op dien post te rekenen.

Aldus vastgesteld den 30 april 1861.

TER BRUGGEN HUGENHOLTZ.
VAN HOËVELL.
DE BRAUW.
THORBECKE.
VAN BOSSE.

Bepalingen omtrent den accijns op het Binnenlandsch Gedistilleerd.

Dezer dagen is publiek gemaakt het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, nopens het wetsontwerp houdende bepalingen omtrent den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd. Daaraan ontleenen wij het volgende:

In het algemeen werd opgemerkt, dat, terwijl sommige bezwaren, bij het vroeger Voorloopig Verslag medegedeeld, óf door de wijziging van het wetsontwerp, óf door de beantwoording bij de latere Memorie van Toelichting opgeheven, doch andere daarentegen op geenerlei wijze weggenomen waren het herhaalde onderzoek nog andere in de ongewijzigde bepalingen en daarenboven nieuwe in de aangebragte wijzigingen had aangewezen. Enkele leden echter wezen daarbij meer in het bijzonder nog eensdeels op de, huns inziens, al te groote uitvoerigheid van het ontwerp, dat niet minder dan 138, meestal zeer uitgebreide en in talrijke paragraphen gesplitste artikelen inhoudt, en anderdeels op de vele formaliteiten en belemmerende bepalingen, daarbij voorgeschreven. Eene wet, uitsluitend den accijns op één voorwerp regelende, moest, naar zij meenden, veel beknopter en eenvoudiger zijn. De overgroote omslag maakte de bevatting, zoowel voor de ambtenaren, als voornamelijk ook voor de belastingschuldigen, moeijelijker, en moest daardoor tot onwillekeurige overtredingen en onbillijke vervolgingen aanleiding geven. Hetzelfde was te vreezen van hunne tweede oorzaak van bezwaar. Hierbij mogt ook vooral niet uit het oog verloren worden dat de toepassing der wet voor een groot, zoo niet het grootste gedeelte wordt opgedragen aan de laagste klassen van 's Rijks ambtenaren, van wie, blijkens de ervaring, niet te verwachten is dat zij altijd met de vereischte onzijdigheid en naauwgezetheid te werk gaan. Nam men dit in aanmerking en lette men daarbij op de schier ontelbare menigte voorschriften, welke de accijnspligtigen, volgens het ontwerp, zouden hebben na te leven, dan rees onwillekeurig de vraag: of de Regering wel inderdaad, gelijk zij bij de indiening van het eerste ontwerp zeide, „niets liever zou gewenscht hebben dan de formaliteiten, die in het voorgedragen ontwerp behouden of voorgesteld zijn, meer te kunnen beperken en eene eenvoudiger wet te helpen tot stand brengen"; of zij werkelijk doordrongen is geweest van het besef der belangrijkheid voor het Rijk van de ontwikkeling en den bloei van den onderwerpelijken tak van nijverheid en den daarmede gepaard gaanden handel, en of niet integendeel vele van die formaliteiten haren oorsprong verschuldigd zijn aan eene heimelijke vijandschap tegen de geregelde zaak, die, onder het voorwendsel van onvermijdelijkheid, de nijverheid in al te knellende banden sluiten wil.

Deze bedenkingen werden beantwoord met eene verwijzing naar hetgeen door de Regering op bladz. 12, § 8, en bladzz. 8 en 9, § 5, der Memorie van Toelichting van 1858/59 is aangevoerd. Men voegde er bij, dat, blijkens de bijlage bij de Memorie, schier al de bepalingen, welke in het ontwerp worden aangetroffen, ook nu reeds bestaan en slechts hier en daar gewijzigd zijn; dat derhalve de ervaring zoowel de accijnspligtigen als de ambtenaren, althans met den hoofdinhoud daarvan, reeds ten volle heeft bekend gemaakt; dat ze thans in onderscheidene wetten en Koninklijke besluiten zijn verspreid, hetgeen de gemakkelijkheid van de bevatting er van zeker niet bevordert; en dat de voorstelling der bezwaren, aan die voorschriften verbonden, gelijk uit sommige adressen blijken kan, óf niet geheel van overdrijving is vrij te pleiten, óf meermalen te eenzijdig is, doordien daarbij niet tevens gelet wordt op de zeer schadelijke gevolgen, welke zoowel voor den eerlijken fabrikant en handelaar als voor de schatkist uit eene weglating of verandering dier voorschriften zouden voortvloeijen. Het was niet genoeg over het aantal en het bezwaar der formaliteiten te klagen; men moest dan ook aantoonen welke daarvan zonder, of althans zonder overwegende schade gemist of gewijzigd konden worden, en de proefneming daarvan zou doen zien, dat dit bij vele niet kan geschieden.

Bij de daarop plaats vindende bijzondere behandeling der artikelen werd onder meer het volgende in het midden gebragt.

Art. 1, § 1. Ofschoon men erkende dat de wijziging, welke deze paragraaph ondergaan heeft, werkelijk eene verbetering kan genoemd worden, waren toch sommige leden van oordeel, dat de daarbij voorgenomen bestendiging van den maatstaf, waarnaar tot dusverre de accijns geheven werd, niet was goed te keuren. Die maatstaf toch is gegrond op een onjuist beginsel, waarbij niet in aanmerking is genomen, dat bij het gedistilleerd, dat is de uit alcohol en water zamengestelde vloeistof, noch de zamentrekking of verdigting van het volumen door de enkele vermenging der twee bestanddeelen eenerzijds, noch de uitzetting daarvan door de warmte van den anderen kant, in gelijke verhouding met de vermeerdering of vermindering van de hoeveelheid alcohol toe- of afnemen, zoo als onder anderen blijken kan uit hetgeen de Regering zelve aan het einde van bladz. 2 harer Memorie van Toelichting van 1859/60 aanvoert, en meer bijzonder nog uit de „Verhandeling over de digtheid, de uitzetting, het kookpunt en de spanning van den damp van alcohol en van mengsel van alcohol en water" van den hoogleeraar E. H. von Baumhauer, ten verleden jare door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen uitgegeven. Wel ontkende men niet de juistheid der opmerkingen van de Regering in hare genoemde Memorie op art. 1, dat eene afwijking van dat beginsel, hetzij eene gelijktijdige wijziging der hoegrootheid van den accijns en van de plaatselijke belastingen, hetzij de uitdrukking dier hoegrootheid in eene andere dan eene ronde som zoude vorderen; dat alsdan ook de getallen, die den trek, door de branders te leveren, aanwijzen, zouden moeten veranderd worden; en dat het te betwijfelen valt, of de branders en de handel, die nu eenmaal aan de tegenwoordige aanwijzing der sterkte van het gedistilleerd gewoon zijn, hunne prijzen, bestellingen en leveringen daarnaar geregeld hebben en de thans bestaande werktuigen voor de opneming der sterkte bezitten, met zulk eene verandering gediend zouden wezen; doch deze bedenkingen, die slechts tijdelijke en zelfs kortstondige bezwaren betreffen, mogten, meende men, thans, bij de vaststelling van eene geheel nieuwe wet, niet beletten afstand te doen van een beginsel, dat 1°, in strijd is met de wetenschap, wier toepassing hier onvermijdelijk is; 2°, ten gevolge heeft, dat nu eens te veel, dan weder te weinig accijns geheven wordt, en 3°, belasting en meermalen ook boete doet vorderen wegens eene schijnbare, doch inderdaad niet bestaande over- of ondermaat. Men gaf daarom en ook om der wille bij het vorig Voorloopig Verslag reeds aangeduide wenschelijkheid van een stelsel te hebben, dat in meer andere Landen ingevoerd en meer algemeen bekend is, in ernstige overweging, om de willekeurige aanname van een zoogenaamd grondgehalte ter zijde te stellen en, in navolging van hetgeen in Frankrijk geschiedt, den accijns te doen heffen naar het werkelijk procentgehalte van alcohol van elke hoeveelheid gedistilleerd.

Meende de Regering bij het aangenomen stelsel te moeten volharden, dan werd gevraagd wat er zij van de gegrondheid der aanmerking van eene der Kamers van koophandel en fabrieken, dat het soortgelijk gewigt, in plaats van op 0.9343, behoort gesteld te worden op 0.935.

Verklaring van het algemeen nut van den aanleg van voetpaden in de Spuistraat en Vlamingstraat te 's Gravenhage.

Het wetsontwerp tot verklaring van het algemeen nut van den aanleg van voetpaden in de Spuistraat en Vlamingstraat te 's Gravenhage vond bij het meerendeel der leden, die aan het onderzoek in de afdeelingen deel namen, geenerlei bedenking.

Door enkelen slechts werd de vraag gedaan of de voordragt niet eenigermate voorbarig is te achten, zoolang de Hooge Raad niet ontkennend zal hebben beslist omtrent de bevoegdheid der gemeente om de stoepen vóór de huizen en gebouwen tot voetpaden of trottoirs te doen inrigten. De Regering beroept zich tot nog toe, wat de regtsquestie betreft, uitsluitend op een gewijsde van het provinciaal geregtshof in Zuidholland, maar met zulk een op zich zelf staand arrest is omtrent de vraag niet onherroepelijk beslist. Andere regterlijke collegien kunnen daarover andere beschouwingen hebben, en de Hooge Raad zou zelfs dit gewijsde kunnen vernietigen. Daarenboven werd in het midden gebragt dat het arrest van Zuidholland een bijzonder geval in eene andere gemeente geldt, en het is bekend dat de regtstoestand dezer aangelegenheid in de verschillende gemeenten van het Rijk zeer verschillend is, ja zelfs in eene en dezelfde gemeente wel eens verschilt. Dit is gebleken sedert men zich in de voorname gemeenten met den aanleg van dergelijke voetpaden heeft bezig gehouden. In den gegeven toestand zou welligt het beste middel ter voorkoming van de velerlei moeijelijkheden, waarop de gemeentebesturen bij de uitvoering van nuttige werken voortdurend stuiten, te vinden zijn in eene wet tot regeling van al wat de beveiliging van het openbaar verkeer, de politie op wegen en straten enz. betreft, in den geest bijv. der Belgische wet *sur la police de la voirie* van 1 februarij 1844.

Anderen, hoewel ook van oordeel dat het beroep op het aangehaalde arrest minder juist kan genoemd worden, vonden voor deze onteigening genoegzamen grond in de behoefte aan verbreeding der straten in deze druk bezochte gedeelten der stad. De bevordering van het veilig verkeer daar ter plaatse is ontegenzeggelijk van algemeen belang, en behoort niet door enkelen te worden tegengehouden. En als het gemeentebestuur van 's Gravenhage zelf erkent behoefte aan eene wet tot onteigening te hebben, mag men het er voor houden dat het vooraf het noodige onderzoek omtrent zijn regt ingesteld zal hebben.

Onteigening ter verbreeding en verlenging van de Marschpoortstraat te Zutphen.

Het wetsontwerp tot onteigening ter verbreeding en verlenging der Marschpoortstraat te Zutphen, hetwelk onder dagteekening van den 17 april jl. aan de Kamer is aangeboden, heeft bij het onderzoek in hare afdeelingen tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

Overeenkomst met België tot vaststelling van een reglement van politie voor de stoomvaart op de gemeenschappelijke Maas.

Ingevolge 's Konings magtiging, heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken, ter voldoening aan het tweede lid van art. 57 der Grondwet, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden afschrift der overeenkomst, welke den 11 december 1860 tusschen Nederland en België is gesloten tot vaststelling van een reglement van politie voor de stoomvaart op de gemeenschappelijke Maas.

Rekening wegens de vervreemding van een gedeelte van den eigendom van den Staat te Konstantinopel.

Ter voldoening aan art. 3 der wet van 22 december 1857 (Staatsblad n.° 167) heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken, onder dagteekening van 13 maart 1861, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen: 1°, een afschrift van de rekening en verantwoording wegens de vervreemding van een gedeelte van den eigendom van den Staat te Konstantinopel, in de voorstad Pera, en de optrekking van eene nieuwe gezantschaps woning, alsmede de herstelling van den grond en van de nog aanwezige gebouwen op dien eigendom; 2°, eene acte, waaruit blijkt dat die verantwoording door de Algemeene Rekenkamer is opgenomen en gesloten.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.